

TÜRKİYE: DEPREM SONRASI İYİLEŞTİRME VE YENİDEN İMAR PROJESİ (TERRP)

**ILICA (KAHRAMANMARAŞ)-ATIKSU ARITMA TESİSİ İNŞAAT
İŞİ PROJESİ**

ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNETİM PLANI (ÇSYP)

HAZİRAN 2025

İçindekiler

1. Giriş.....	3
1.1. Project Information	5
1.2. Hedefler	8
2. Yasal ve Kurumsal Çerçeve	10
3. Roller ve Sorumluluklar	11
4. Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı Matrisi	15
5. Paydaş Katılımı	34
6. Çevresel ve Sosyal Yönetim	35
7. Eğitim.....	35
8. İzleme ve Raporlama	37
9. Uygulama Takvimi ve Bütçe Kaynakları.....	38
10. EKLER	40
10.1. Ilıca AAT Genel Yerleşim Planı	41
10.2. Ilıca AAT Arazi Tahsis İzni.....	42
10.3. İlgili İzinler	43
10.4. Şikayet Formları.....	44
10.5. Kamu İstişare Toplantısı Tutanağı	45
10.6. Çevresel ve Sosyal Tarama Formu.....	46
10.7. KASKI-Ilıca AAT Çamur Yönetim Mektubu.....	62

Tablo Listesi

Tablo 1. Roller ve Sorumluluklar	11
Tablo 2. Planlama, İnşaat ve İşletme Aşamaları için Çevresel ve Sosyal Etki Yönetim Planı	16
Tablo 3. ÇSYP Bütçe Kaynakları	38
Tablo 4. Proje Uygulama Zaman Çizelgesi.....	39

Şekil Listesi

Şekil 1. Kahramanmaraş İli ve Ilıca Mahallesi'nin Konumu	4
Şekil 2 Ilıca AAT Proses Akış Diyagramı	7
Şekil 3. Projenin Yeri ve Ilıca Mahallesi	9

1. Giriş

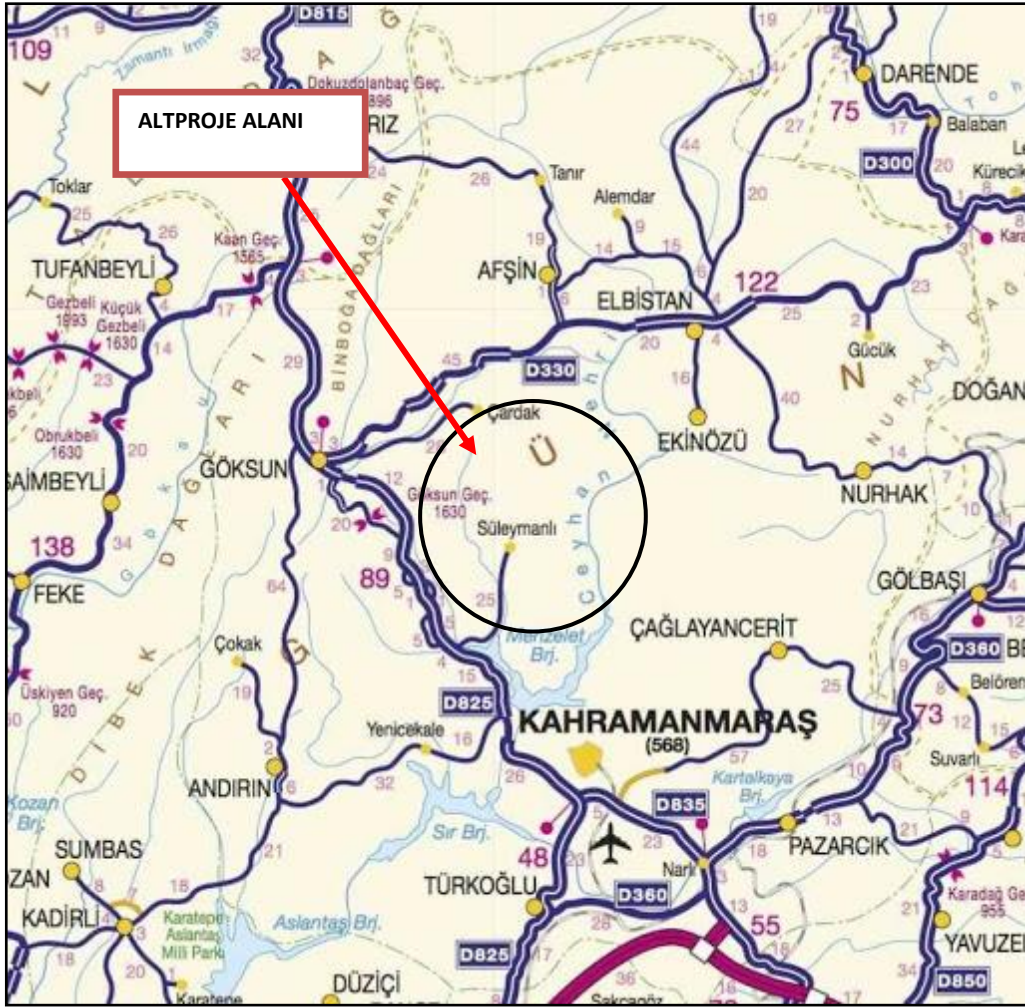
ILBANK tarafından uygulanan bu alt proje, Dünya Bankası tarafından desteklenen Türkiye Deprem İyileşme ve Yeniden İmar Projesi (TERRP) ile temel belediye hizmetlerini iyileştirmeyi ve deprem bölgesi ilan edilen şehirlerde bu hizmetlere erişimi yeniden sağlamayı amaçlamaktadır.

İlica yerleşim bölgesi içme suyu ve atık su altyapı projeleri, sistematik olmayan bir şekilde inşa edilmiş ve depremde hasar görmüş içme suyu ve atık su şebekelerinin yenilenmesini ve bir Atık Su Arıtma Tesisi (AAT) yapımını içermektedir. Ancak bu ÇSYP, AAT alt projesine özel olarak hazırlanmıştır. Şebeke yenileme alt projesi için ayrı çevresel ve sosyal yönetim hususları geliştirilmiştir.

İlica mahallesinde atık su arıtma tesisi bulunmamaktadır, ancak deprem öncesinde AAT'nin mühendislik tasarım aşaması tamamlanmıştır. 2017 yılında Fetih Mühendislik tarafından deprem öncesinde hazırlanan projenin yeri, deprem sonrasında revize edilmesi gerekmiştir. Revize edilen atık su arıtma tesisi, Pyramid Mühendislik ve Danışmanlık Şirketi tarafından tasarlanmıştır. Yeniden tasarlanan atık su arıtma tesisi projesinin yeri, imar planının güney kesimindeki Dönükler bölgesinin olduğu yerde seçilmiştir.

Liv – Liban Consult AGM İş Ortaklığı tarafından tamamlanan İlica Atık Su Arıtma Tesisi Projesi için Nihai Tasarım Çıktıları, Tasarım İnceleme Raporu, Proje Tanımlama Belgesi, Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı ve Tarama Formunu içermektedir. Bu çalışma, RFP No: KMARAS-TERRP-C1/A, “Tasarım/Tasarım İnceleme, İhale Uygulama Desteği, Çevresel ve Sosyal Belgelerin Hazırlanması ve Denetim Hizmetleri için Danışmanlık Hizmetlerinin Tedariki” kapsamında tamamlanmıştır.

Şekil 1. Kahramanmaraş İli ve Ilıca Mahallesi'nin Konumu

Alt proje faaliyetlerinin çevresel ve sosyal risklerini ve etkilerini belirlemek ve bu riskleri ve etkileri yönetmek için uygun hafifletme önlemleri önermek amacıyla bir Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) hazırlanmıştır.

Atık su arıtma tesisi inşaat çalışmaları için çevresel risklerin geçici ve sahaya özgü olması beklenmektedir. Bu çevresel riskler, bu ÇSYP'de belirlenen iyi inşaat uygulamaları kılavuzları ve risk azaltma önlemleri uygulanarak azaltılabilir. Ilıca yerleşim bölgesinin mevcut altyapısı, belediyesi tarafından uzun yıllar boyunca artan nüfus ihtiyaçlarına göre bir proje olmaksızın inşa edilmiştir. Atık su arıtma tesisi, Kahramanmaraş'ın Ilıca mahallesinde 5.386 m²'lik bir alanda (31 ada, 404 numaralı parsel) inşa edilecektir. Bu arazi Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi'ne tahsis edildiğinden, kamulaştırma veya ekonomik/sosyal yerinden edilme ihtiyacı ortadan kalkmıştır.

TERRP Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi'nde belirlenen Altproje inşaat faaliyetleriyle ilişkili potansiyel çevresel ve sosyal riskler aşağıda belirtilmiştir:

- Hava Kirliliği (toz, koku, araç egzozu vb.)
- Gürültü ve Titreşim
- Toprak Kirliliği
- Su Kirliliği
- Tehlikeli ve Tehlikesiz Atık Yönetimi

- Çalışma ve İş Koşulları (İşgücü Yönetimi)
- Kamu Yönetimi ve Altyapıdaki Aksaklıklar
- Trafik Güvenliği Riskleri
- İş Sağlığı ve Güvenliği
- Toplum Sağlığı ve Güvenliği Sorunları
- Arazi kullanımının kısıtlanması, geçim kaynaklarının kaybı, savunmasız grupların potansiyel olarak dışlanması.

İlica Atık Su Arıtma Tesisi (AAT) inşaatı, yasadışı deşarjları ortadan kaldırarak ve atık suyun uygun şekilde toplanmasını ve arıtılmasını sağlayarak yüzey su kaynaklarını önemli ölçüde koruyacaktır. Proje olumlu çevresel etkiler öngörmekle birlikte, işletme sırasında ortaya çıkabilecek potansiyel riskler de kabul edilmektedir. Ancak, ulusal düzenlemelere ve Dünya Bankası standartlarına uyum bu riskleri azaltacaktır. Özellikle, hava kalitesi düzenli koku testleri ile izlenecek, uyum sağlanacak ve AAT işletmesinden kaynaklanan potansiyel koku sorunları ele alınacaktır. İşletme aşamasında çamur çürütme ve çamur kurutma işlemleri yapılmayacağı ve üretilen çamur Kahramanmaraş merkezi atık su arıtma tesisine aktarılacağı için kokunun hava kalitesi üzerindeki etkisi azalacaktır. Atık su deşarjı, yerel izleme yasaları ve eşdeğer nüfus kriterlerine göre aylık olarak izlenecek ve tüm geçerli su kalitesi standartlarını karşılamak üzere arıtılarak yüzey ve yeraltı suları korunacaktır. Çevresel kirliliği ve kokuyu önlemek için, fazla çamur lisanslı ve kapalı araçlarla derhal tesis dışına aktarılacak ve tesis içindeki depolama ortadan kaldırılacaktır. Bakım ve onarımlar, atık ve gürültü artışı gibi küçük, kısa vadeli etkiler yaratabilir, ancak bunların geçici ve tesise özgü olması beklenmektedir. Genel olarak, İlica Atık Su Arıtma Tesisi projesi, proaktif önlemler ve sıkı yasal uyum yoluyla çevre korumasına öncelik vermektedir.

1.1. Project Information

İlica, Kahramanmaraş ilinin Onikişubat ilçesinde bulunan bir mahalledir. İlica mahallesi kuzeydoğuda Ekinözü ilçesi, güneydoğuda Dulkadiroğlu mahallesi, batıda Andırın ilçesi, kuzeyde Göksun ilçesi ve güneyde Kahramanmaraş merkezi ile çevrilidir. İlica mahallesi, Kahramanmaraş şehir merkezine 59 km, Dulkadiroğlu ilçesine 77 km, Andırın ilçesine 93 km ve Göksun ilçesine 70 km uzaklıktadır.

Günde 2.194 m³ kapasiteli bir atık su arıtma tesisi, N ve P giderimi için gelişmiş biyolojik arıtma sağlayan Sıralı Kesikli Reaktör (SBR) prosesini kullanarak, Arıtılmış atık suyu, Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği ve Kentsel Atık Su Arıtma Yönetmeliği'nde belirtilen parametrelere (COD:125, BOD5:25, AKM:35, TN:10, TP:2) uygun şekilde İlica deresine deşarj edecek ve Menzelet Barajı'nın aşağısını koruyacaktır. AAT tasarımı, 2055 yılı için 19.500 kişilik nüfus tahminine dayanmaktadır. Bu sistem, gelişmiş biyolojik besin maddesi (N ve P) giderimi için Sıralı Kesikli Reaktör (SBR) kullanacaktır. Proses Üniteleri şunları içermektedir: Giriş Yapısı ve Eleme, Kompakt Ön Arıtma, Dengeleme Tankı ve Dağıtım Yapısı, 3 adet SBR Tankı, Vana Odası, Filtrat Su Pompalama Merkezi ve Yönetim Binaları, Çamur Susuzlaştırma ve Havalandırma.

Kahramanmaraş'ın İlica mahallesindeki 31 ada 404 numaralı parselde bir atık su arıtma tesisi inşa edilmesi planlanmaktadır. Bu parselin toplam alanı 5.391 m²'dir. Proje kapsamında, atık su arıtma tesisinin inşası için ayrılan alan Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesine tahsis edilmiştir. İlgili tahsis formu Ek-2'te sunulmuştur.

İlica mahallesindeki doğal termal sıcak su kaynakları, yerel turizmin gelişmesine yol açmıştır. İlica, Kahramanmaraş ve çevre illerden gelen yerel ziyaretçiler için kaplıcalarıyla tanınan bir turizm merkezi haline gelmiştir. Mahallenin turizm odaklı yapısı ve yaz ile kış arasında nüfusta yaşanan önemli dalgalanmalar göz önüne alındığında, nüfus değişikliklerinin neden olduğu atık su hacimlerindeki

değişkenlik, bu akış hızı değişikliklerine aşırı duyarlı olmayan bir sistem seçilmesinin önemini ortaya koymaktadır. Bu nedenle, dünya çapında yaygın olarak kullanılan Sıralı Kesikli Reaktör (SBR) sistemi, Ilıca atık su arıtma tesisi için seçilmiştir.

Bu sistemin en önemli avantajı, tek bir tank içinde hem havalandırma (reaksiyon) hem de çökeltme işlemlerini gerçekleştirebilmesidir. Bu sayede çökeltme tankları, sıyrıcılar, geri dönüş pompa istasyonları ve pompalar gibi ek bileşenlere gerek kalmaz, böylece tesis için gereken alan azalır ve ilk yatırım maliyetleri önemli ölçüde düşer. Sıralı Kesikli Reaktör (SBR), dengeleme, havalandırma ve arıtma gibi birden fazla arıtma sürecini tek bir reaktör kabında birleştiren bir doldur-boşalt aktif çamur sistemidir.

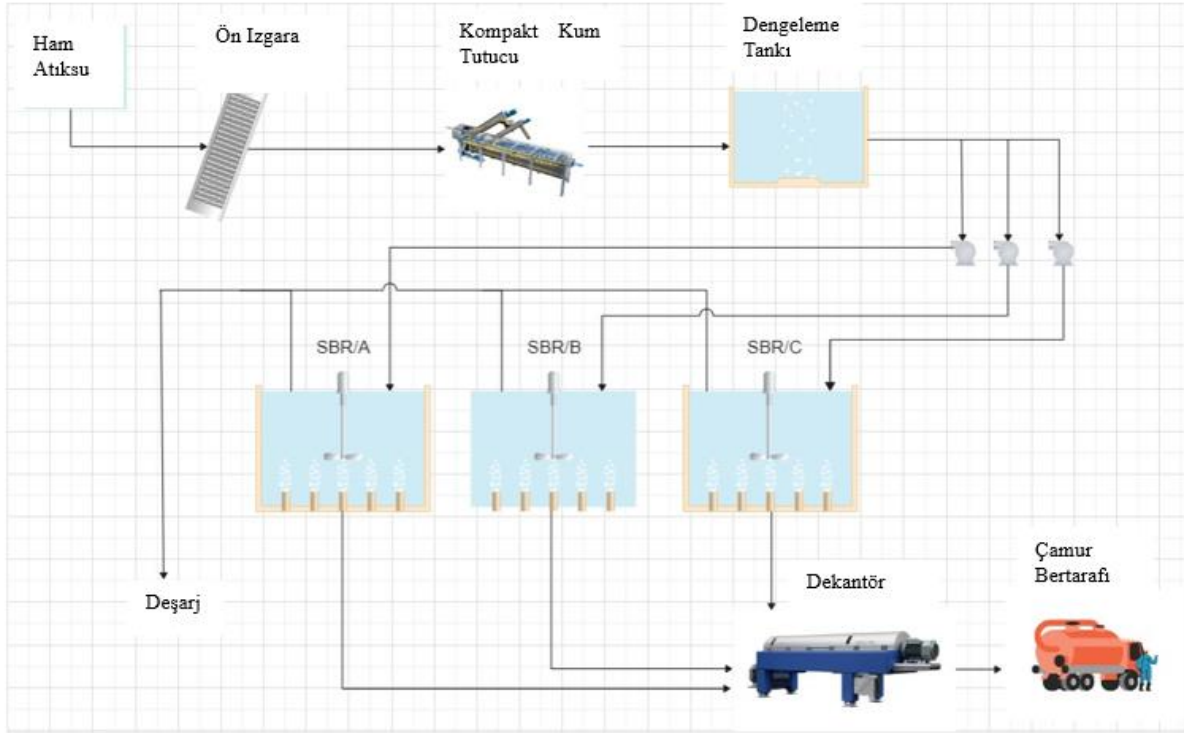
Proses Üniteleri:

1. **Giriş Yapısı ve Eleme:** İlk eleme, gelen atık sudan büyük kalıntıları giderir.
2. **Kombine Kum Tutucu:** Bu ünite kum ve çakılları gidererek aşağı akış ekipmanlarının zarar görmesini önler.
3. **Dengeleyici Tank ve Dağıtım Yapısı:** İki adet 375 m³ kapasiteli dengeleyici havuz, atık suyu depolayarak SBR tankına sabit bir akış sağlar.
4. **SBR Tankı:** Sistemin çekirdeği olan bu tankta atık su, doldurma, reaksiyon (havalandırma), çökeltme, dekantasyon ve bekleme aşamalarından geçer.
5. **Vana Odası:** SBR tankına giren ve çıkan atık su akışını kontrol eder.
6. **Filtre Suyu Pompalama Merkezi:** Arıtılmış atık suyu bir sonraki aşamaya veya deşarj noktasına pompalar.

Atık su arıtma tesisi (AAT), etkili azot (N) ve fosfor (P) giderimi için tasarlanmış bir Sıralı Kesikli Reaktör (SBR) sistemi kullanacaktır. Ilıca deresine deşarj, Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği ve Kentsel Atık Su Arıtma Yönetmeliği'ne tam olarak uyulmasını gerektiren sıkı bir şekilde düzenlenecektir. Bu sıkı düzenlemeler, aşağı akışta bulunan hassas Menzelet Barajı'nı korumak için uygulanmaktadır. Arıtılmış atık su, aşağıdaki katı sınırlara uymak zorundadır: COD (125 mg/L), BOD5 (25 mg/L), SS (35 mg/L), Toplam Azot (TN) (10 mg/L) ve Toplam Fosfor (TP) (2 mg/L). Azot ve fosfor giderimine odaklanmak, Menzelet Barajı'nda ötrofikasyonu önlemek için çok önemlidir.

Atık su arıtma sürecinin bir yan ürünü olan çamur, AAT'de üretilen çamur, Atık Yönetimi Yönetmeliği'ne göre bertaraf edilmeden önce %22 katı madde içeriğine ulaşmak için mekanik susuzlaştırma işleminden geçecektir. Günde 0,5-1 m³ oranında üretilen çamur, arıtma sisteminin sonunda bulunan çamur tankında (treylar vb.) depolanacaktır. KASKİ, çamurun iki veya üç günde bir vakumlu kamyonlarla toplanacağını açıklamıştır. Ilıca Atık Su Arıtma Tesisinde üretilen arıtma çamuru, KASKİ'nin vakumlu kamyonlarıyla Kahramanmaraş Merkez İleri biyolojik atık su arıtma tesisine gönderilecek ve çamur işlemine dahil edilecektir. Merkezi İleri biyolojik atık su arıtma tesisinde susuzlaştırma işleminden sonra çamur, lisanslı şirketlere bertaraf edilmek üzere gönderilecektir. Kahramanmaraş Merkez İleri Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisinde üretilen arıtma çamuru, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş lisanslı bertaraf tesislerine ve bölgedeki çimento fabrikalarına hammadde olarak gönderilerek bertaraf edilmektedir. Arıtma tesisinin inşaat ve işletme aşamalarında üretilen genel evsel katı atıklar, yetkili atık bertaraf şirketleri aracılığıyla belediye hizmetleri tarafından toplanacak ve bertaraf edilecektir.

Özetle, SBR sistemi, atık su arıtımı için kompakt, enerji verimli ve esnek bir çözüm sunar. Birden fazla işlemi tek bir reaktör kabına entegre ederek bakım gereksinimlerini basitleştirir.

Şekil 2 Ilıca AAT Proses Akış Diyagramı

Alt projeyle ilgili farkındalık artırma faaliyetleri, yerel halkın günlük yaşamını etkileyebilecek alt proje çalışmalarının başlamasından önce Yüklenici, Danışman ve KASKI tarafından yürütülecektir. Alt proje görünürlük çalışmalarıyla birlikte, Ilıca mahallesinde yaşayan topluluklarla istişare toplantıları ve halk katılımı toplantıları düzenlenecek ve alt proje tanıtılacaktır. TERRP projesi kapsamında bir paydaş katılım planı da hazırlanmış ve proje uygulama aşamasında yerel toplulukların endişelerini gidermeye yönelik önlemler belirlenmiştir. Alt proje uygulama aşamasında, Ilıca'da yaşayan halkın günlük yaşamını aksatmayacak şekilde ibadethaneler, okullar ve hastaneler gibi hassas alanlarda bir çalışma planı yapılacaktır. Yüklenici çalışmalara başlamadan önce, o bölgede yaşayan topluluklar çalışmalar hakkında bilgilendirilecektir. Böylece, Ilıca'da yaşayan topluluklar alt proje hakkında bilgilendirilecek ve endişeleri giderilecektir.

Yüklenici, ÇSYP'deki kılavuzlara uygun olarak, alt proje inşaat aşamasında hafifletme önlemlerini içeren alt yönetim planları hazırlayacak ve onay için sunacaktır. Ayrıca, proje süresince bu alt yönetim planlarını (örneğin su kirliliği kontrolü, trafik yönetim planı, iş sağlığı ve güvenliği, gürültü-toz kontrol yönetim planları ve halk sağlığı ve güvenliği yönetim planı vb.) sahada izlemek üzere uzmanlar görevlendirilecektir.

Yüklenici ayrı bir Paydaş Katılım Planı hazırlamayacak, Proje düzeyinde hazırlanan PKP'yi kullanacaktır. Yüklenici, iletişim ve bilgi yayılımını Y-ÇSYP ve diğer alt yönetim planlarının bir parçası olarak dahil edecektir. Yüklenici ayrıca işçilerin Şikayet Mekanizmasını ve genel Şikayet Mekanizmasını uygulayacaktır. PUB, bu alt proje için belirlenen etkilenen ve ilgili paydaşlarla işbirliği yaparak proje düzeyinde PKP'yi uygulayacak ve PKP'ye göre ŞM'yi sürdürecektir. Proje çalışanları, ÇSYP ve alt yönetim planları çerçevesinde işin başlamasından önce ve düzenli aralıklarla düzenli olarak eğitilecek ve alt proje azaltma önlemlerine uygun olarak çalışacakları garanti edilecektir.

1.2. Hedefler

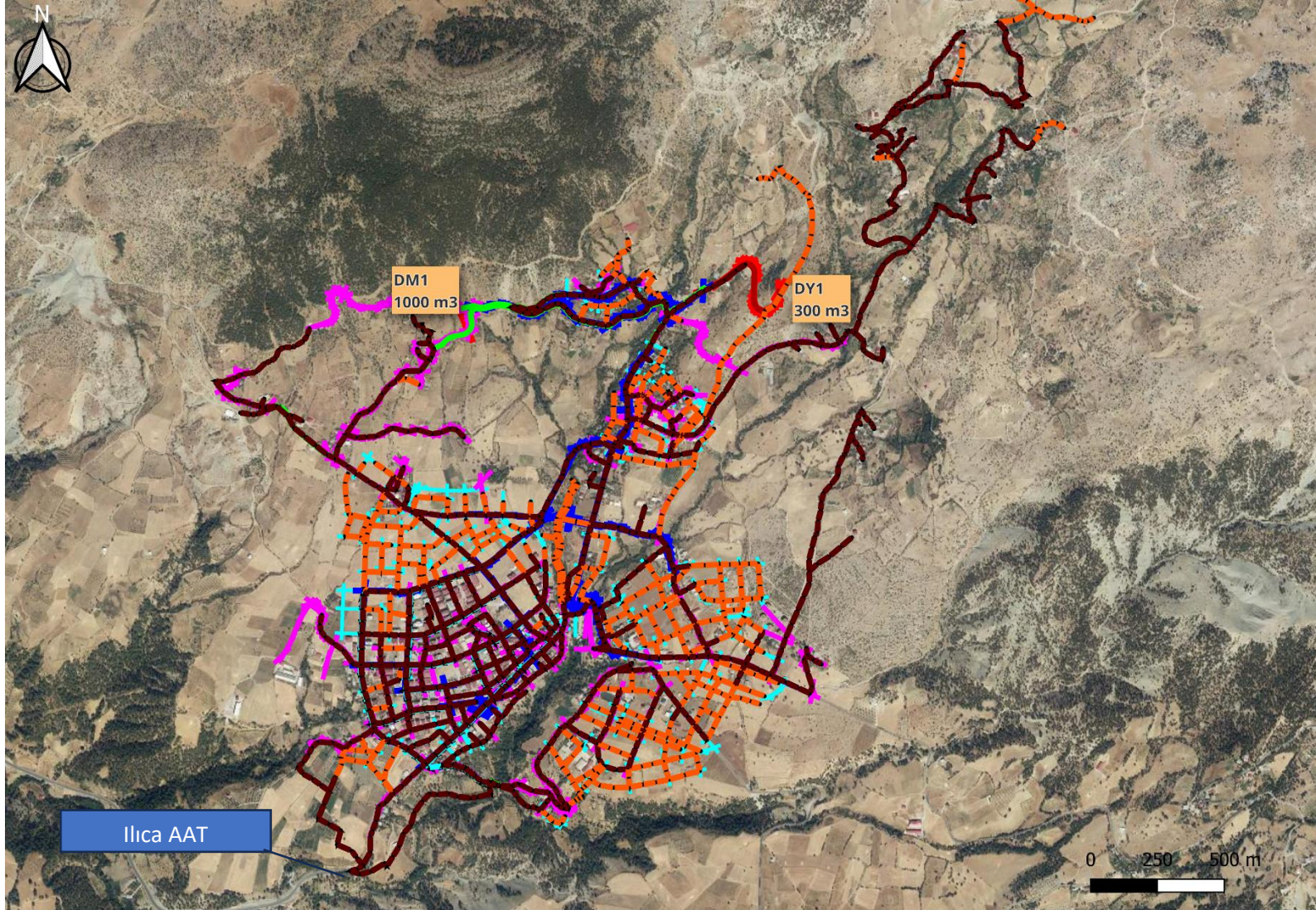
TERRP Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi kapsamında, bu ÇSYP, Çevresel ve Sosyal (Ç&S) Taraması sonrasında bu alt proje için geliştirilmiştir. Ç&S Risk Derecelendirmesi, öngörülen Ç&S riskleri ve etkileri temelinde “Orta” olarak değerlendirilmiştir. Bu tarama değerlendirmesine dayanarak, bu ÇSYP, bu alt proje alanına özgü riskleri ve hafifletme önlemlerini kapsayan genel ÇSYF ile uyumlu olarak bu alt proje için hazırlanmıştır.

Ilıca'da yaşayan yerel halkın hakları, alt projenin inşaat aşamasında korunacak ve tüm paydaşların proje sürecine katılımı, farkındalık yaratılarak sağlanacaktır. Çalışmalar, mahalledeki günlük yaşam döngüsünü bozmayacak ve proje güzergâhındaki işyerleri ve esnafın ticari faaliyetlerini engellemeyecek önlemler alınarak yürütülecektir. Yüklenicinin uzmanları tarafından, özellikle projede çalışan ve farklı illerden gelen işçilere, Ilıca yerel halkının kültürüne uygun davranışlar sergilemeleri için Davranış Kuralları eğitimleri verilecektir.

Ilıca mahallesindeki ulaşım ve günlük yaşam üzerinde alt projenin etkilerini azaltmak için, her türlü önlem alınarak, alternatif ulaşım yolları belirlenerek ve iş güvenliği önlemleri alınarak çalışmalara başlanacaktır. Böylece, bir çalışma planı hazırlanacak ve Ilıca mahallesindeki ulaşım ve trafik üzerindeki etkilerin en aza indirilmesi için çalışmalar yürütülecektir.

Bu ÇSYP, AAT projesinin geliştirileceği ve uygulanacağı Ilıca mahallesindeki riskler, bulgular ve yararlanıcıların kapasitesi gibi bilgilere dayanarak önerilen projenin risklerini ve etkilerini değerlendirmiştir. Risk ve etki değerlendirmesi, Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi (ÇSYÇ) ve ulusal mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Projenin iki ana aşaması olan “Arazi Hazırlama ve İnşaat” ve “İşletme” için risk belirleme, azaltma ve izleme faaliyetleri değerlendirilmiştir. Bu ÇSYP, tüm çevresel ve sosyal önlemleri özetleyen ve projenin tüm taraflarının uymakla yükümlü olduğu bir çerçeve belgesidir. Proje ilerledikçe, bu belge aşağıda belirtilen değişikliklere uygun olarak sürekli olarak gözden geçirilecek ve güncellenecektir:

- Ulusal ve uluslararası mevzuat ve standartlardaki değişiklikler,
- Detaylı tasarım ve ihale dokümanı hazırlama aşamalarında proje tasarım parametrelerinde meydana gelebilecek değişiklikler,
- İzleme sonuçları ve
- Projenin işletme aşamasında gerçekleştirilen test ve denemelerin sonuçları.

Şekil 3. Projenin Yeri ve Ilıca Mahallesi

2. Yasal ve Kurumsal Çerçeve

Teklif Edilen Projenin çevresel, sosyal, sağlık ve güvenlik boyutlarının yönetimi için geçerli olan Ulusal Mevzuat bu bölüm altında açıklanmaktadır. 11.08.1983 tarih ve 18132 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve daha sonra 29.05.2013 tarih ve 28661 sayılı Resmi Gazete'de revize edilen 2872 sayılı Çevre Kanunu (6486 sayılı Kanun) Türkiye'deki çevre mevzuatının temel yasal çerçevesini oluşturmaktadır ve büyük ölçüde AB ÇED Direktifi ile uyumludur. Bu kanun çok sayıda yönetmelikle desteklenmektedir. Alt proje uygulama aşamasında ulusal yasa, yönetmelik ve mevzuatların yanı sıra uluslararası standartlara da uyulması gerekmektedir. Dünya Bankası çevresel ve sosyal standartları, projenin tüm aşamalarında, özellikle de Proje'nin ÇSYÇ'sinde açıklanan etki azaltma sürecinde takip edilecek ve uygulanacaktır (ÇSYÇ için lütfen aşağıdaki bağlantıyı takip edin).

https://www.ilbank.gov.tr/storage/uploads/uidb/ilbank_terrp_esmf_wb_comments_01032024_tr_pdf_1709909725.pdf

3. Roller ve Sorumluluklar

Yüklenici, Müşavir, KASKİ ve İLBANK'ın alt proje hazırlık, inşaat ve işletme aşamalarındaki rol ve sorumlulukları aşağıdaki Tablo 2'de tanımlanmıştır. Bu rol ve sorumluluklar Ilıca mahallesinde inşa edilecek Atıksu Arıtma Tesisi Projesi için belirlenmiştir. Burada belirtilen roller, çevresel ve sosyal sorumluluklar, inşaat faaliyetleri, raporlama ve paydaş katılımı vb. konularda kuruluşların ve şirketlerin görevlerini belirlemek ve bu sorumluluklara uymak amacıyla tanımlanmıştır.

Tablo 1. Roller ve Sorumluluklar

Roller	Sorumluluklar
Yüklenici	- Yüklenici, bu ÇSYP'de belirtilen sorumluluklarına bağlı kalacaktır. - Yüklenici, inşaat çalışmalarına başlamadan önce danışmanın gözetiminde İLBANK PIU'ya İSG Planı, atık yönetimi planı, hava kalitesi ve toz kontrolü yönetim planı ve toplum sağlığı ve güvenliği gibi alt yönetim planları ve prosedürleri hazırlayacak ve sunacaktır. - The Yüklenici, ulusal düzenlemelere ve Dünya Bankası'nın ÇSS'lerine uyum konusunda bu ÇSYP kapsamındaki görev ve sorumluluklarının bilincinde olacaktır. - Yüklenici, ÇSYP ve ÇYP'nin uygulanması konusunda işçilere talimat ve tavsiye vermek üzere tam zamanlı bir iş sağlığı ve güvenliği (İSG) uzmanı, tam zamanlı bir çevre uzmanı ve tam zamanlı bir sosyal uzman istihdam edecektir. Yüklenici, ESIRT kılavuzlarına uygun olarak, uzuv kaybı, ölüm veya 3 günden fazla hastanede yatış gerektiren herhangi bir ciddi sağlık olayı durumunda, 24 saat içinde Denetim Danışmanı/PMC (uygun olduğu şekilde) aracılığıyla doğrudan İLBANK'a rapor vermekle yükümlüdür. - Cinsiyete dayalı şiddet (CDŞ), cinsel sömürü ve istismar (CS)/cinsel taciz (CT) durumlarında, yüklenici, ÇSCP kılavuzlarına uygun olarak, denetim danışmanı/PMC (uygun olduğu şekilde) aracılığıyla 24 saat içinde vakayı doğrudan İLBANK'a bildirmelidir. - İnşaat aşamasında, yüklenici, çevresel ve sosyal farkındalığı artırmak amacıyla, Dünya Bankası'nın ÇSS'leri ve ulusal düzenlemelere uygun olarak çalışanlarına çevresel ve sosyal konular (İSG, ŞM, CDŞ/CT, Davranış Kuralları dahil) hakkında düzenli eğitimler verecektir. - Yüklenici, alt proje sırasında karşılaşılan sorunları çözmek için bir şikayet mekanizması kuracak ve bu mekanizmanın işleyişini sağlayacaktır. Şikayet Mekanizmasının erişilebilir, işlevsel ve iyi yönetilen bir yapıya sahip olması sağlanmalıdır. - Yüklenici, adil çalışma koşulları ve ayrımcılık yapmama dahil olmak üzere çalışma standartlarını belirlemeli, Ilıca halkının kültürüne aykırı davranışları önlemek için önlemler almalı ve Davranış Kuralları eğitimleri vermelidir. - Yüklenici, işgücü akışını yönetecek ve mümkün olduğunca yerel istihdamı öncelik verecektir. - Adil uygulamalar ve ayrımcılık yapmama dahil olmak üzere çalışma standartlarına uymakla yükümlüdürler ve yerel topluma olumsuz etkiler yaratmamak için işgücü akışını yönetmek de bu yükümlülüklerin bir parçasıdır. - Kusur sorumluluk süresi boyunca, inşaat müteahhidi, geçici kabulden itibaren yasal düzenlemelere uygun olarak yeni inşa edilen tesislerin

Roller	Sorumluluklar
	onarımlarından sorumlu olacaktır. Sorumluluk süresi boyunca, müteahhit, işletme için Çevresel ve Sosyal Yönetim Planında belirtilen önlemleri uygulayacaktır. Yüklenici, projenin ilerleyişini ve ÇSYP'ye uygunluğunu göstermek için aylık, üç aylık ve altı aylık Çevresel ve Sosyal İzleme Raporları hazırlayacak ve danışmana sunacaktır.
KASKİ Proje Ekibi	- KASKİ, projenin yürütülmesini kolaylaştırmak için İLBANK'ın Proje Uygulama Birimi (PUB) ile yakın koordinasyon içinde olacaktır. - KASKİ, İLBANK tarafından makul olarak talep edildiği şekilde teknik ve idari destek sağlayacak ve alt proje faaliyetlerine katkıda bulunacaktır. - KASKİ, İLBANK PUB tarafından kurulan Proje Şikayet Mekanizmasını destekleyecek ve Proje ile ilgili her türlü kamu endişesini gidermek için etkin bir şekilde çalışmasını destekleyecektir. - KASKİ Proje Ekibi, sözleşmenin uygulanmasındaki ilerlemenin yanı sıra sözleşme değişikliği ve sözleşmenin tamamlanması ile ilgili olarak İLBANK PUB ile periyodik toplantılara katılacaktır. - Alt projenin KASKİ'ye devredildiği tarihte, KASKİ alt proje varlıklarının işletilmesi ve bakımından sorumlu olacak ve alt projeye bağlantılı olarak ortaya çıkan her türlü yükümlülük için yasal sorumluluk üstlenecektir. - KASKİ Proje Ekibi, İLBANK PUB tarafından sağlanan kapasite geliştirme ve eğitim programlarına katılarak, proje yönetimi, çevresel ve sosyal yönetim ÇSYP gereklilikleri, şikayet mekanizmasının işleyişi vb. dahil) ile ilgili personelinin beceri ve bilgilerini geliştirecektir. - KASKİ, kendi yetki alanındaki proje faaliyetlerini izlemek ve ilerleme, uyum ve karşılaşılan sorunlar hakkında İLBANK'a rapor vermekle yükümlüdür. KASKİ, yüklenicinin raporu veya gözlemleri yoluyla olaylardan haberdar olduğunda, derhal İLBANK PUB'ya bildirmelidir.. - Proje kapsamında ihtiyaç duyulması halinde Çalışmaların yürütülmesi için gerekli UKOME kararları ve diğer izinlerden KASKİ sorumlu olacaktır. - Kusur sorumluluk periyodu sırasında KASKİ, tespit edilen veya bildirilen kusurlar ve sorunlar hakkında İLBANK PUB'u bilgilendirecektir. - KASKİ, İLBANK PUB tarafından devredildikten sonra, alt projenin ömrü boyunca, yürürlükteki yasa ve yönetmeliklere uygun olarak tüm alt proje varlıklarını çalışır durumda tutacak ve uygun şekilde kullanacaktır. - KASKİ, yeniden inşa edilen ve/veya rehabilite edilen tesisleri teknik, çevresel ve sosyal standartlara uygun olarak ve çevre hukuku ile ilgili güncellenmiş mevzuata uygun şekilde işletecek ve bakımını yapacak, böylece işletme için çevre izinleri olacaktır. - KASKİ, kapalı imar yollarının açılmasından ve yolların açılması nedeniyle ortaya çıkan hak kaybının tazmininden sorumlu olacaktır. - KASKİ, İLBANK tarafından hazırlanan Yeniden Yerleşim Planını uygulayacaktır. 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu kapsamındaki gerekli harcamalar ve Kamulaştırma Kanunu kapsamında karşılanamayan ESS5 tarafından zorunlu kılınan harcamalar, KASKİ tarafından sosyal yardım fonundan karşılanacaktır. - KASKİ, Proje ÇSYÇ kapsamında alt proje inşaat faaliyetleri sırasında keşfedilen rastlantısal buluntularla ilgili tüm yazışmalardan sorumlu olacaktır.

Roller	Sorumluluklar
Denetim Danışmanı	- Müşavir, proje kapsamında kontrolör olarak görev yapacak ve sözleşme paketlerinin hem çevresel ve sosyal hem de idari olmak üzere teknik ilerlemesini ve önlemlerin uygulanmasını kontrol edecektir. - Müşavir, proje faaliyetlerini izlemek ve denetlemek için günlük olarak sahada bulunacaktır. - Müşavir, alt projelerin ilerleyişi ve belirlenen Ç&S standartlarına uygunluğu hakkında düzenli raporlama yapmakla görevlendirilmiştir. Bu, verilerin toplanmasını, bulguların belgelenmesini ve bu raporların sunulmasının koordine edilmesini içerir. - Saha denetim bulgularını birleştirir ve yüklenicinin Ç&S ekibi tarafından sunulan raporları gözden geçirirler. - Müşavir, gerekli raporları birleştirip inceledikten sonra KASKİ ve İLBANK Proje Uygulama Birimine (PUB) sunar. - Üç Aylık Çevresel, Sosyal, Sağlık ve Güvenlik (ÇSSG) İzleme Raporları hazırlarlar. Bu raporlar, İLBANK PUB tarafından nihai hale getirilmeden ve Dünya Bankası'na sunulmadan önce yerel Proje Yönetim Danışmanı (PMC) tarafından gözden geçirilir. - Müşavir, tüm inşaat ve işletme faaliyetlerinin projenin çevresel ve sosyal standartlarına uygun olmasını sağlar ve uygunlukla ilgili ortaya çıkan sorunları ele alır. - Saha denetimleri sırasında ve raporlar dahilinde gözlemlenen herhangi bir uygunsuzluk durumunda uygunsuzluk formlarının hazırlanması Müşavir sorumluluğundadır. - Müşavir, can kaybı veya uzuv kaybı ile sonuçlanan herhangi bir kaza veya 3 gün veya daha fazla hastanede tedavi gerektiren ciddi bir kaza durumunda 24 saat içinde İLBANK'ı bilgilendirecektir. - Müşavir Proje Yöneticisi, Cinsiyete Dayalı Şiddet (CDS), Cinsel Sömürü ve İstismar (CSİ)/Cinsel Taciz (CT) ile ilgili herhangi bir durumun ortaya çıkması halinde 24 saat içinde İLBANK'ı bilgilendirecektir.
İLBANK Genel Müdürlüğü	- İLBANK, projenin yönetimi ve uygulanmasından sorumlu olacak Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığı altında PUB olarak görev yapacaktır. - İLBANK, alt projelerin tüm uygulama sürecini denetleyecek ve tüm proje faaliyetlerinin Dünya Bankası'nın çevresel ve sosyal standartlarına uygun olmasını sağlayacaktır. - İLBANK, projenin Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı'na (ÇSTP) uygunluğunu izleyecek ve projenin Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi (ÇSYÇ) ve İLBANK'ın diğer ilgili belgeleri ile uyumlu olarak uygulanmasını sağlayacaktır. - İLBANK Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP), Yeniden Yerleşim Planı ve Paydaş Yönetimi Planı gibi gerekli çevresel ve sosyal belgeleri hazırlayacaktır. - İLBANK, proje için bir Şikayet Mekanizması kurulmasını sağlayacak ve projenin tüm yaşam döngüsü boyunca bu mekanizmanın etkin bir şekilde çalışmasını sağlayacaktır. - İLBANK çevresel ve sosyal performans dahil olmak üzere alt projenin tatmin edici bir şekilde uygulanmasından sorumludur. - İLBANK, inşaat yüklenicisinin, KASKİ Proje Ekibinin ve Denetim Danışmanının ÇSSG uyumluluğu ile ilgili performanslarını izleyecektir. - İLBANK, inşaat aşamasında yüklenicilerin üç aylık raporlarını inceleyecektir. İLBANK, projenin ÇSSG performansına ilişkin düzenli altı aylık izleme raporları sunarak Dünya Bankası'nı bilgilendirecektir.

Roller	Sorumluluklar
	- İLBANK, alt projenin uygulanmasına ilişkin çevresel, sosyal ve teknik konular hakkında KASKİ ile irtibat halinde olacak ve KASKİ'nin sürece katılmasını ve projeyi benimsemesini sağlayacaktır. - Yüklenicinin çalışmalarıyla ilgili herhangi bir çevresel ve sosyal uygunsuzluk olması durumunda, İLBANK PUB “Yükleniciye” bu uygunsuzlukları gidermesi talimatını verecektir. Yüklenicinin aldığı önlemlerin yeterliliği İLBANK PUB tarafından değerlendirilecektir. - İLBANK PUB, bu tür olayları Dünya Bankası'na (WB) bildirmekten sorumlu olacaktır.

4. Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı Matrisi

Aşağıdaki tablo, Yüklenici, Kontrollük Danışmanı, KASKİ ve İLBANK için alt proje faaliyetleri sırasında uyulması gereken gerekli önlemleri özetleyen özelleştirilmiş Çevresel ve Sosyal Yönetim Planını (ÇSYP) temsil etmektedir.

Bu plan, alt projeye özgü beklenen çevresel ve sosyal riskleri ve etkileri, önerilen etki azaltma önlemleriyle birlikte kapsar. Bu risklerin/etkilerin ortaya çıkmasının beklendiği aşamaları, izleme sistemindeki göstergeleri, sıklığı, sorumlulukları ve tahmini maliyetleri detaylandırmaktadır. Bu ÇSYP, proje süresi boyunca bu riskleri/etkileri ele almak için stratejileri kapsamlı bir şekilde tanımlamaktadır.

Yüklenici, Tablo 2'de belirtilen önlemleri nasıl uygulayacağını göstermek için ÇSYP'sini (Y-ÇSYP) hazırlayacaktır. Bu Y-ÇSYP, denetim danışmanı tarafından incelenir ve gerekli tüm revizyonlar yapıldıktan sonra İLBANK tarafından onaylanır. Yüklenici, alt proje faaliyetleriyle ilgili Ç&S konularını yönetmek ve izlemek için etkili bir sistem kuracak ve bu sistem de Y-ÇSYP'ye dahil edilecektir. Önlemlerin uygulanmasının etkinliği, yüklenicinin organizasyon yapısı ve yüklenici tarafından uygulanacak izleme planı, denetim danışmanı tarafından izlenecektir.

Tablo 2'de belirtilen tüm uygulama tarafları kendi öz denetim süreçlerini yürüteceklerdir. Ayrıca, denetim danışmanı yüklenici tarafından yürütülen faaliyetleri denetleyecek ve İLBANK yüklenici ile denetim danışmanının faaliyetlerini izleyecektir.

Tablo 2. Planlama, İnşaat ve İşletme Aşamaları için Çevresel ve Sosyal Etki Yönetim Planı

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹	
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Sürekli	Aylık	Üç Aylık			
GENEL											
Çevresel ve Sosyal Yönetim	Y-ÇSYP Yüklenici tarafından hazırlanacak ve danışman kontrolünden sonra onay için İLBANK PUB'a sunulacak ve daha sonra Alt Yükleniciler tarafından uygulanacaktır. Y-ÇSYP, inşaat işleri başlamadan önce sunulacak ve Y-ÇSYP onaylanana kadar alt proje kapsamında hiçbir inşaat faaliyeti gerçekleştirilmeyecektir. Y-ESMP, alt projeye ilgili olarak aşağıdaki sahaya özgü yönetim planlarını içerecektir: - Hava Kalitesi Yönetim Planı (Toz Kontrol Yönetim Planı) - Gürültü Yönetim Planı - Atık Yönetim Planı - Su Kaynakları Yönetim Planı - Toprak Kirliliği Yönetim Planı - Trafik ve Güvenlik Yönetim Planı - Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyet Planı - İşgücü Yönetim Planı (Proje İYP'sine uygun olarak hazırlanacaktır) - İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı - Acil Durum Müdahale ve Eylem Planı - Paydaş Katılımı Yönetim Planı ve Şikayet Mekanizması	X	X		Y-ÇSYP inşaat öncesinde onaylanacak ve inşaat dönemi boyunca uygulanacaktır.	X			Yüklenici (uygulama)	İş Sözleşmes ine Dahil	
Çevresel ve Sosyal Performansın Raporlanması	- Alt projelerin ÇSSG performansı, sorumlu yüklenicinin Ç&S ekibi tarafından günlük olarak izlenecek ve ekip, saha bulgularını aylık olarak denetim danışmanına inceleme için raporlayacaktır. - Denetim danışmanı, saha denetim bulgularını kontrol edip ekleyecek ve konsolide aylık izleme raporlarını İLBANK PUB'ya sunacaktır. - Bu raporlar, raporun kapsadığı dönemi takip eden ayın ilk haftası içinde İLBANK'a sunulmak üzere Denetim Danışmanına gönderilecektir. - İLBANK, altı aylık ilerleme raporlarının eki olarak Aylık Çevresel ve Sosyal İzleme Raporlarını (ÇSİR) DB'ye sunacaktır.		X		Görsel inceleme		X		Yüklenici (uygulama)		
					Şikayet kayıtları				Müşavir Firma (denetim)		
					Uygunsuzluk sayısı				PUB (Uygunluğun izlenmesi ve raporlanması)		

¹ Maliyetler bu aşamada tam olarak belirlenmemektedir. Bunlar, faaliyete özel ÇSYP'lerde her bir faaliyet için hesaplanacaktır.

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
İzin Verme	- Gerekli tüm izinler/rızalar/onaylar (inşaat izni dahil) ulusal mevzuata uygun olarak alınacaktır (örneğin, çevre izinleri ve lisansları). - Kazı çalışmaları başlamadan önce Elbistan kolektör hattının bulunduğu alandaki mevcut altyapıya (telefon, elektrik ve içme suyu vb.) zarar verilmemesi için ilgili kurum ve kuruluşlardan gerekli izinler alınacak, altyapı güzergâhları belirlenecektir. - Alt proje bileşenleri, sismik faaliyetlere karşı koruma için Türk yönetmeliklerine ve standartlarına uygun olarak tasarlanacak, inşa edilecek ve işletilecektir. Tüm inşaat işleri sırasında Bina Deprem Yönetmeliğine (R.G. tarih/no: 18.03.2018/30364) uyulacaktır. - Trafik Yönetim Planı çerçevesinde, kazı çalışmaları için alınacak yol kapatma ve alternatif ulaşım güzergahları için ilgili kurumlardan izinler alınacak ve ardından inşaat çalışmalarına başlanacaktır. - İnşaat çalışmaları başlamadan önce yol kapatma izinlerinin alındığı caddelerde, yerel sakinler Sosyal Uzman tarafından yolun kapatılması ve çalışma planının ayrıntıları hakkında bilgilendirilecektir.	X	X		Tüm izinler alınmıştır. Alınan tüm izinlerin kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim) PUB (Uyumluluğun izlenmesi ve raporlanması) KASKİ (gerektiğinde PUB'ya destek olur)	İş Sözleşmesine Dahil
Dökümler/kazılar ve kirlenmiş arazi	- Kimyasalların, tehlikeli maddelerin ve diğer potansiyel kirleticilerin depolanması, kaza ve acil durum olaylarından kaynaklanan salınımların potansiyel saha içi ve saha dışı sonuçlarını azaltmak veya ortadan kaldırmak için envanter yönetimi yoluyla mümkün olduğunca minimumda tutulacaktır. - Toplam hacmi 1.000 L'ye eşit veya daha büyük olan varillli tehlikeli maddeler, toplam depolama hacminin en az %25'ini içerecek şekilde eğimli veya banketli geçirimsiz zemine sahip alanlarda depolanacaktır. Mobil ekipmana yakıt doldurmak için damlama tepsileri kullanılacaktır. - Toplam depolama hacmi 1.000 L'ye eşit veya daha büyük olan yer üstü tanklarına sahip tank çiftliklerinde, en büyük tankın en az yüzde 110'unu veya birleşik tank hacimlerinin yüzde 25'ini içerecek şekilde banketler, hendekler veya duvarlardan oluşan uygun ikincil muhafaza yapıları sağlanacaktır. İkincil muhafaza geçirimsiz, kimyasal olarak dayanıklı malzemeden yapılacaktır. - Yakıt ve sıvıların taşınmasından kaynaklanan herhangi bir dökülme derhal sahada kontrol altına alınacak ve kirlenmiş toprak uygun arıtma ve bertaraf için sahadan uzaklaştırılacaktır.	X	X		Görsel inceleme Olay kayıtları ve kirlenmiş toprağın bertarafı Sahada bulunan Spill-Kitlerin miktarı ve sayısı	X			Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- Yakıt ve kimyasal sıvıların dökülmesinden kaynaklanan kirliliğe, sahada dökülme kitleri ile derhal müdahale edilecek ve kirliliğin yayılması ve yere sızması önlenecektir. - Bağlantı noktalarındaki veya diğer olası taşma noktalarındaki tehlikeli madde konteynerleri için ikincil muhafaza, damlama tepsileri veya diğer taşma ve damlama muhafaza önlemleri sağlanacaktır. - Yüklenici tarafından sahada kullanılacak tüm mobil jeneratörler için ikincil tutma, damlama tepsileri veya diğer taşma ve damla tutma önlemleri de sağlanacaktır. - İşletme sırasında, bakım deneyimli teknisyenler tarafından yapılacak ve makine yağı değişimi sırasında damlama tepsileri kullanılarak oluşabilecek dökülmeler önlenecektir. Atık yağ ve kirlenmiş atıklar, lisanslı şirketlerle yapılan bir protokol çerçevesinde bertaraf edilecektir.									
Üst toprağın ve toprak erozyonunun korunması	- Atık su arıtma tesisinin kazı ve inşaat faaliyetleri başlamadan önce, üst toprak (bitki örtüsü, verimli toprak tabakası) sıyırılması gerçekleştirilecektir. - Toprak sıyırılması sırasında üst toprak ve alt toprak karıştırılmayacak ve ayrı depolama için gerekli önlemler alınacaktır. - Ayrı olarak depolanan üst toprak, inşaat çalışmaları tamamlandıktan sonra peyzaj düzenlemesi için kullanılacaktır. - Stoklar erozyon ve kirlenme etkilerinden korunacaktır. Üst toprak ve alt toprak ayrı ayrı depolanacak ve rehabilitasyon/dikim yoluyla uzun vadede olası erozyon ve sedimantasyon önlenecektir. - Kirlenmiş topraklar (eğer oluşursa) uygun lisansa sahip bir bertaraf sahasında bertaraf edilecektir. - Açık alanlarda veya bunların yakınında çimento ve ıslak beton kullanımı dikkatle kontrol edilecektir. - Toprak işlerinden kaynaklanan ve “kabul edilebilir dolgu” olarak sınıflandırılan moloz ve diğer fazla kazı malzemeleri, mümkün olan her durumda geri kazanılacak ve inşaat çalışmalarında kullanılacaktır. Malzemenin yeniden kullanımının kabul edilebilir olduğundan emin olmak için ilgili makamlara her bir şantiye için ayrı ayrı danışılacaktır. - Fazla inşaat malzemesi, şantiyede kullanılamıyorsa, yerel kalkınma projelerinde yeniden kullanılmak üzere üçüncü taraflara sunulacaktır. - İnşaat faaliyetlerinin sonucu olarak erozyonun hızlanmasını ve/veya artmasını önlemek için erozyon koruma ve stabilizasyon önlemleri alınacaktır.		X		Görsel inceleme Olay kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim) PUB (uygunluk izleme ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- İnşaat faaliyetleri sırasında, tehlikeli ve tehlikeli olmayan malzemeler ve atıklar, sahaya özgü Atık Yönetim Planına uygun olarak ele alınacaktır. - Sahadan yeraltı, yüzey ve atık suları uzaklaştıracak uygun drenaj sistemleri oluşturulacaktır. - İnşaat sahalarında toprak erozyonunu önlemek için eğimlerin uzunluğu ve dikliği kontrol edilecek ve en aza indirilecektir. - Kazı hendeklerinde biriken yeraltı sularını tahliye ederken, akış hızına bağlı olarak erozyonu önlemek için saman balyaları ve akış hızını azaltan drenaj tankları vb. sistemler kullanılacaktır. Yüklenici, kullanılacak drenaj yöntemini uygulamadan önce ILBANK PIU ve danışmandan onay aldıktan sonra çalışmalara başlayacaktır.									
Yüzey sularının korunması	- Su kirliliği risklerini en aza indirmek için iyi inşaat sahası uygulamaları (yani, aşağıda açıklanan önlemler, örneğin malzemelerin depolanması için belirlenmiş alanların kullanılması, inşaat sahalarında düzenli denetimler, inşaat işçilerinin eğitimi, tortu tutucuların ve/veya yağ/su vb. tesislerinin kurulması) uygulanacaktır. - Toprak stokları, çalışma alanı dışındaki belirlenen alanlarda gerektiği şekilde depolanacak ve kazı malzemeleri ile dolgu malzemelerinin (örneğin dış kaynaklardan temin edilenler) kalitesi kontrol edilecektir. Toprak ve örtü tabakası stoklarında, tortu taşınmasını ve kaçak toz emisyonlarını önlemek için önlemler alınacaktır. - Yüzey sularına doğrudan deşarjı önlemek için yüzey akışı ve şantiye drenajı yönetilecektir. - Yüklenici, kurulacak deşarj sistemlerinin çalışma yöntemlerini gösteren kayıtları ve açıklamaları ILBANK PIU ve danışmana sunacak ve ilgili sistemler onay alındıktan sonra kurulacaktır. - Kirlenmiş yüzey akışı, çevreye deşarj edilmeden önce arıtmaya gönderilecektir. - Kamp alanlarından gelen evsel atık suların toplanması için yerinde geçirimsiz (yani polietilen) septik tanklar kullanılacaktır ve atık suların çevreye doğrudan deşarjını önlemek için vakumlu kamyonlarla atık suların toplanması ve bertarafı için belediye ile gerekli anlaşmalar yapılacaktır. - Proje su talebi için herhangi bir yüzey suyu çekimi yapılmayacaktır. İnşaat faaliyetleri ve toz bastırma için su talebi mevcut belediye hattından karşılanacaktır.		X	X	Görsel inceleme Su analizi sonuçları Onaylanmış deşarj sistemleri Çalışma yöntemlerinin kayıtları Olay kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- İnşaat çalışmalarında kullanılacak makine ve ekipmanların yağ ve yakıt sistemleri düzenli olarak kontrol edilecek ve herhangi bir yağ ve yakıt sızıntısını önlemek için gerekli önlemler alındıktan sonra çalıştırılacaktır. - İşletme sırasında atık su deşarjı, otomatik numune ile sürekli olarak izlenecek ve ulusal izleme yönetmeliklerine ve eşdeğer nüfus kriterlerine uygun olarak her ay akredite bir laboratuvar tarafından resmi olarak izlenecek ve yüzey ve yeraltı sularını koruyarak tüm geçerli su kalitesi standartlarını karşılamak üzere arıtılacaktır.									
Yeraltı suyunun korunması	- İnşaat faaliyetleri sahada düzenli olarak denetlenecektir. - İnşaat işçileri ve ilgili personel, iyi inşaat sahası uygulamaları ve dökülme müdahale ve önleme tedbirlerinin uygulanması konusunda eğitilecektir. - Proje çalışanları dökülme müdahale kitleri ve tatbikatlarının kullanımı konusunda eğitilecektir. - Yakıt ikmali yalnızca saha dışına deşarj olan yüzey drenaj yollarından uzakta belirlenmiş alanlarda yapılacaktır. - Kazı alanlarında hiçbir tehlikeli madde depolanmayacak ve tehlikeli maddelerle ilgili tüm işlemler özel gözetim altında gerçekleştirilecektir. - Depolama alanları, sahada depolanan tehlikeli maddeler ve atıklar için ikincil koruma sağlayacak şekilde tasarlanacak ve inşa edilecektir. - Dökülme durumunda yeraltı suyunun kirlenmesini önlemek için sıvı malzemelerin depolandığı alanlarda dökülme kitleri bulundurulacak ve bu malzemelerin depolandığı alanların drenaj sistemleri dökülme ve sızıntıların yağmur suyu sistemine ulaşmasını önleyecek şekilde tasarlanacaktır.		X		Görsel inceleme Eğitim Kayıtları Olay kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Süpervizyon Danışmanı (süpervizyon) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmes ine Dahil
MALZEME KAYNAKLARI VE ATIK YÖNETİMİ										
Malzeme Temini	- Nakliye yollarının ve mesafenin etkisini en aza indirmek için malzemeler Proje sahasına mümkün olduğunca yakın bir yerden temin edilecektir. Mümkün olan yerlerde, yerel faydaları en üst düzeye çıkarmak için malzeme ve hizmet tedarikinde yerel tedarikçilere öncelik verilecektir. - Taş ocakları, ariyet ocakları, kırma tesisleri, beton santralleri ve asfalt tesislerinden elde edilen malzemeler, geçerli çevre ve diğer izin ve lisanslara sahip olan ve sahaların yürürlükteki tüm çevre, sağlık ve güvenlik ve sosyal standartlar ve şartnamelere tam uyum içinde yönetildiği tedarikçilerden temin edilecektir.		X		Tedarik edilen malzemelerin kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Süpervizyon Danışmanı (süpervizyon) PUB (uyumluluğun	İş Sözleşmes ine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- Bu malzemelerin/kimyasalların uygun depolama koşulları, ilgili kimyasal ve sağlık ve güvenlik yönetmelikleri ve uluslararası kılavuzlar doğrultusunda belirlenecektir. - Malzeme güvenlik sertifikası olmayan kimyasal malzemeler proje sahasında bulundurulmayacak ve depolanmayacaktır.								izlenmesi ve raporlama)	
Hafriyat Malzemesi Yönetimi	- İnşaat sahalarından sıyrılan üst toprak ve hafriyat malzemesi Onikişubat Belediyesi/KASKİ tarafından kaydedilen geçici Hafriyat Malzemesi Depolama Alanlarında ayrı ayrı depolanacaktır. - Üst toprak, depolama sırasında etki azaltıcı önlemlerle korunacak ve son olarak peyzaj için kullanılacaktır. - Uygun olması halinde, kazılan malzeme proje sahasında dolgu malzemesi olarak kullanılacaktır. - Kazı çalışmalarından çıkan hafriyat malzemeleri sahada depolanmayacak ve Onikişubat Belediyesi/KASKİ tarafından izin verilen hafriyat depolama alanında taşınacaktır. - Hafriyat atıkları, Hafriyat, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'ne uygun olarak yönetilecektir.		X		Görsel inceleme Atık miktarı ve alanının kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil
Atık Yönetimi	- İnşaat aşaması için Türk Mevzuatı ve DBG ÇSY hükümleri doğrultusunda sahaya özel bir Atık Yönetim Planı (AYP) hazırlanacaktır. - Mümkün olan her yerde, hammaddelerin geri kazanımı ve yeniden kullanımı yoluyla atık miktarının ve hammadde kullanımının en aza indirilmesine öncelik verilecek ve atıklar atık yönetimi hiyerarşisine uygun olarak yönetilecektir. - Tüm atıklar, atık minimizasyonu, ayrıştırma, etiketleme, depolama, taşıma ve geri dönüşüm/bertaraf konularını ele alan ilgili Türk yönetmeliklerinin gerekliliklerine uygun olarak toplanacak, ayrıştırılacak, etiketlenecek ve sahada geçici olarak depolanacaktır. - Özelliklerine göre sınıflandırılan ve geçici olarak depolanan atıkların üzerinde tehlikeli veya tehlikesiz etiketi, atık kodu, depolanan atık miktarı ve depolama tarihi belirtilecek/etiketlenecektir. Geçici Depolama Alanında alınan önlemler ile atıkların birbirleri ile reaksiyona girmesi engellenecektir. - Belediye ve ambalaj atıkları dışındaki atıkların (örneğin tehlikeli ve diğer özel atıklar) Geçici Atık Depolama Alanında depolanması için ilgili makamdan izin alınacaktır - Dökülmeler, inşaat çalışmalarından önce hazırlanacak uygun Atık Yönetim Planına uygun olarak derhal ele alınmalı ve gerekirse toprak temizleme ve toprağın kaldırılması ve bertarafı başlatılmalıdır.		X	X	Kontrol önlemlerinin görsel denetimi Atık üretimi ve bertaraf kayıtları Eğitim kayıtları Şikayet kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- Atıklar nihai bertaraftan önce atık türüne uygun kapalı konteynerlerde toplanacak ve sahada kurulacak Geçici Atık Depolama Alanında depolanacaktır. - Atıkların geri dönüşümü, taşınması ve bertarafı lisanslı şirketler ve/veya ilgili belediyeler aracılığıyla gerçekleştirilecektir. - Yakıt ikmali ve diğer zehirli sıvıların transferi için yerleşim alanından uzakta (ve drenaj yapılarından en az 50 m ve önemli su kütlelerinden 100 m uzakta) güvenli bir alan; ideal olarak sert/gözeneksiz bir yüzey kullanılacaktır. - Çalışma sahasında makine ve ekipman bakımı yapılmayacaktır. Yağlı bezler, yağ filtreleri, kullanılmış yağ vb. gibi küçük miktarlardaki bakım malzemeleri sızdırmaz kontamine atık kutularında toplanacak ve iş bitiminde geçici atık depolama alanının tehlikeli atık bölümünde biriktirilerek uygun şekilde bertaraf edilecektir. Toprağı ve yeraltı sularını (içme suyu akiferleri dahil) kirletebileceğinden kullanılmış yağ asla toprağa ve su yollarına dökülmeyecektir. - Tüm atık üretimi, saha içi depolama ve üçüncü taraf atık yönetim tesislerine saha dışı atık taşıma faaliyetleri için kayıtlar tutulacaktır. - Kazı çalışmalarından çıkarılan hafriyat malzemeleri Onikişubat Belediyesi tarafından izin verilen hafriyat depolama alanına taşınacaktır. - Tüm çalışanlar Atık Yönetim Planı konusunda eğitilecektir.									
Su ihtiyacı ve atık su üretimi	- İnşaat çalışmalarından önce Su Kaynakları Yönetim Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Personel için içme suyu konusunda İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğe (R.G. tarih/no: 17 Şubat 2005/25730) uyulacaktır. - Faaliyetler içme ve hijyenik amaçlı su mevcudiyetini etkilemeyecektir. - Kirlenmiş maddeler, katı atıklar, zehirli veya tehlikeli maddeler seyreltme veya bertaraf amacıyla su kaynaklarında depolanmayacak, dökülmeyecek veya bertaraf edilmeyecektir. - Projenin inşaat aşamasında oluşacak evsel atıksular için sızdırmaz septik tanklar inşa edilmeli ve burada toplanan atıksular vidanjörlerle Kahramanmaraş Belediyesi'nin atıksu arıtma tesisine taşınmalıdır. - Doğal suların akışı, nehir yataklarının kurumasına veya yerleşim yerlerinin sular altında kalmasına neden olacak şekilde engellenmemeli veya yönü değiştirilmemelidir.		X		Kontrol önlemlerinin görsel denetimi Septik tank atık su bertaraf kayıtları (varsa) Atık su kalitesi ölçüm kayıtları (varsa) Şikayet kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
Cinsel Sömürü ve İstismar (CSİ)/Cinsel Taciz (CT)	- Mümkün ve uygulanabilir olduğu durumlarda, projenin tüm aşamalarında yerel istihdam seçenekleri dikkate alınacaktır. - Kültürel farklılıkların etkisini en aza indirmek için tüm proje personeli işe başlarken Davranış Kuralları konusunda eğitilecektir. - Proje personeli SEA/SH ve CoC konusunda eğitilecek ve cinsel istismara karışanların iş sözleşmeleri feshedilecektir. - Proje çalışanlarının CoC'yi imzalaması zorunlu olacaktır. - Kadınların (veya mağdurların) ŞM/İŞM'ye güvenli bir şekilde erişebilmelerini sağlamak için Proje şikayet mekanizması (ŞM) ve işçilerin şikayet mekanizması (İŞM) aracılığıyla şikayetlerin güvenli ve gizli bir şekilde kaydedilebileceği birden fazla kanal etkinleştirilecektir. - Kadınların cinsel istismar şikayetleri gizli bir şekilde ele alınacak ve bu şikayetlerin paylaşılmasını sağlamak için şikayet mekanizması içinde kadın personel (örneğin Kadın Sosyal Hizmet Uzmanları) istihdam edilecektir. - Kadınların cinsel istismar şikayetleri gizli bir şekilde ele alınacak ve bu şikayetlerin paylaşılmasını sağlamak için şikayet mekanizmasında kadın çalışanlar (örn. Kadın Sosyal Uzmanlar) istihdam edilecektir. - Proje çalışanlarına verilecek Ç&S eğitimlerinin içeriği Cinsel Sömürü ve Cinsel Tacizi de kapsayacaktır. - Toplum düzeyinde bilinçlendirme ve iletişim faaliyetleri Sosyal Uzman tarafından yürütülecektir.		X		CSİ/CT ve CoC ile ilgili eğitim kurslarının sayısı CoC'yi imzalayan çalışan sayısı. CSİ/CT şikayetlerini almak için ŞM/İŞM'deki kanalların başarılı bir şekilde entegre edilmesi. CSİ/CT şikayetlerinin sayısı Farkındalık yaratma faaliyetlerinin sayısı		X		(Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim) PUB (PUB düzeyinde uygulama ve yüklenici tarafından uyumluluğun izlenmesi ve raporlanması)	İş Sözleşmesine Dahil
HAVA KALİTESİ YÖNETİMİ										
İnşaat sırasında toz emisyonları	- İnşaat sırasında toz emisyonlarını azaltmak için hafifletme önlemlerini içeren bir Toz Kontrol Yönetim Planı hazırlanacaktır. - İnşaat faaliyetlerinden kaynaklanan minimum partikül emisyonları, iyi yönetim ve temizlik uygulamaları ve toz bastırma yöntemlerinin kullanımı ile sağlanacaktır. Proje sahasının içindeki toz üreten alanlara, özellikle kuru hava koşullarında su püskürtme yapılacaktır. - İç yollar, tozumu önlemek için malzemelerle kaplanacak ve bu yollar temiz tutulacaktır. - Kazılan toprak, Onikişubat Belediyesi tarafından belirlenen alanlara istiflenecek ve yerleşim yerlerinden mümkün olduğunca uzağa yerleştirilecektir.		X		Hava kalitesi kontrol önlemlerinin görsel denetimi Bakım kayıtları Şikayet kayıtları Hafriyat atığı	X			Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- Şantiye temizleme kalıntılarının (ağaçlar, çalılar) veya inşaat atık malzemelerinin yakılması yasaklanacaktır. İnşaat sırasında malzemelerin taşınmasından kaynaklanan toz emisyonlarının en aza indirmek için aşağıdaki hafifletme önlemleri uygulanacaktır: - Trafik Yönetim Planında belirtilen hız sınırlarına uyulacak ve araç sürücülerine toz kontrolü konusunda eğitim verilecektir. - Özellikle kuru hava koşullarında önemli toz emisyonlarını önlemek için gerektiğinde transfer yollarına su püskürtülecektir (örneğin mobil su kamyonu kullanılarak). - Hafriyat toprağı taşıyan üstü açık kamyonlar şantiyeden ayrılmadan önce üzeri örtülecektir. - Sık kullanılan ve uzun mesafeli yollar, toz oluşumunu önlemek için asfaltlanacaktır (örneğin asfalt, beton vb.). - Stok sahalarında, nakliye yollarında ve ağır vasıta hareketlerinde günlük görsel denetimler yapılarak toz emisyon kaynakları belirlenecektir. - Toz Kontrol Yönetim Planı kapsamında ve gelen şikayetlere bağlı olarak gerektiğinde PM10 ölçümleri yapılacak ve sonuçlara göre azaltım tedbirleri uygulanacaktır. - İlica'da yerel halk ve muhtarlarla istişare toplantıları yapılacak ve toz sorununun yoğun olduğu bölgelerde ek sulama tedbirleri alınacaktır. - Şikayet mekanizması aracılığıyla bölgesel olarak yoğun şikayet alınan bölgelerde toz oluşumunu önlemek için ek tedbirler alınacak veya çalışma ekiplerinin sayısı azaltılacak ve ekipler çalışma alanına homojen bir şekilde dağıtılacaktır.				depolama alanı izinleri				raporlama)	
İnşaat sırasında egzoz emisyonları	- Düşük performansın neden olduğu egzoz emisyonlarını en aza indirmek için iş makinelerinin ve kamyonların düzenli olarak bakımları yapılacak ve iyi çalışır durumda tutulmaları sağlanacaktır. - Egzoz emisyonu sorunlarına neden olan düşük performanslı araçlar ve ekipmanlar yenileriyle değiştirilecektir. - Ekipmanların/kamyonların motorlarının rölantide ve gereksiz yere çalışması önleneyecektir. - Malzeme taşımacılığının uygun şekilde planlanmasıyla Proje sahası içinde ve dışında gereksiz Proje trafiği önleneyecektir.		X		Hava kalitesi kontrol önlemlerinin görsel denetimi Bakım kayıtları Şikayet kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- İnşaat trafiğinin etkilerini azaltacak bir İnşaat Trafiği Yönetim Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - İş ekipmanlarının egzoz emisyonlarının periyodik kontrolleri düzenli olarak yapılacak ve olumsuz raporlu araç ve ekipmanlar projede kullanılmayacaktır. - Proje çalışanları hava kalitesi etkileri ve etki azaltma önlemleri konusunda eğitilecektir. - Nakliye kamyonları, özellikle toz ve emisyonu neden olacak malzemeleri taşıyanlar, inşaat sahasına girerken ve çıkarken ve kamuya açık yollarda brandalarla kaplanacaktır. - Başta kamyonlar olmak üzere Proje kapsamında kullanılan tüm araçlara hız sınırları uygulanacaktır.									
GÜRÜLTÜ YÖNETİMİ										
Gürültü	İnşaat işleri başlamadan önce bir Gürültü Yönetim Planı hazırlanacak ve danışman kontrolünden sonra onay için İLBANK PUB'a sunulacaktır. Gürültü Yönetim Planı aşağıdaki etki azaltma önlemlerini içerecektir: - Arazi hazırlığı ve inşaat faaliyetleri sırasında kullanılacak makine ve ekipmanlar aynı noktada/konumda çalıştırılmayacak, sahaya homojen olarak dağıtılacaktır. - İnşaat aşamasında mümkün olduğunca ‘düşük gürültülü’ ekipman kullanılacaktır. - Makineler çalışmadıkları zamanlarda kapatılacak veya minimum seviyeye indirilecektir. - Ekipmanı iyi çalışır durumda tutmak ve performans düşüklüğünden kaynaklanan aşırı gürültüyü en aza indirmek için bakım prosedürleri uygulanacaktır. - Alt proje kapsamında gece çalışmasına izin verilmeyecektir. - İnşaat trafiği ile ilgili gürültü, Trafik Yönetim Planı uygulanarak uygun şekilde yönetilecektir. - Yakındaki topluluklarla iletişime geçilecek ve özellikle gürültülü faaliyetlerden önce iş planı hakkında bilgilendirilecektir. - İnşaat işçileri arasında gürültünün azaltılması konusunda farkındalık artırılacaktır. - Uygun bir halkla ilişkiler programı geliştirilmeli ve yakın yerleşim yerlerindeki halk sosyal uzman tarafından bilgilendirilmelidir. - Yerel halkın herhangi bir hoşnutsuzluğunu önlemek amacıyla, yerel sakinlerin gürültü ve titreşimle ilgili şikayetlerini toplamak için etkili bir şikayet mekanizması kurulacaktır.	X		Gürültü kontrol önlemlerinin görsel denetimi Şikayet kayıtları Gürültü ölçüm sonuçları (varsa)	X		Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmes ine Dahil		

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	Şikayet mekanizması aracılığıyla alınan şikayetlerin yoğun olduğu alanlarda gürültü ölçümleri yapılacak ve gürültü yönlendirme perdeleri vb. dahil olmak üzere gerekli azaltıcı önlemlerle gürültü seviyesi yasal değerlere indirilecektir.									
TRAFİK YÖNETİMİ										
Proje Trafik	Projeye özel bir Trafik Yönetimi ve Güvenlik Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - İnşaat Trafik Yönetimi ve Güvenlik Planının bir parçası olarak hafifletici önlemler, etkilenen topluluklar, topluluklardaki hassas kişiler veya gruplar ve paydaşlarla istişare edilerek geliştirilecektir. Uygun istişare önlemleri Planda sağlanacaktır. - Planın uygulanması ile ilgili olarak ilgili makamlarla gerekli istişareler yapılacaktır. - Yerel sakinlerden ve diğer paydaşlardan potansiyel trafik sorunlarına ilişkin şikayetlerin toplanması için etkili bir şikayet mekanizması uygulanacaktır. - Planlanan Alt Proje çalışmalarına başlamadan önce, ilgili kurumlardan yol kapatma izinleri alınacak ve yerel halkın mağdur olmasını önlemek için alternatif güzergahlar belirlenecektir. - Araç ve yaya trafiğinin okullar ve sağlık merkezleri gibi kamu tesisleri üzerindeki etkisini en aza indirmek için bir Trafik Yönetim Planı uygulanacaktır. Kazı alanları, yaya trafiğini sağlamak ve kazaları önlemek için güvenlik bariyerleri ile çevrelenecektir. - Özellikle proje alanı içerisinde yaya trafiğini yönetmek, iş yerlerine ve konut alanlarına erişimi engellemek için korkuluklu platformlar kullanılacaktır. - Projenin yaratacağı trafik yoğunluğunun işyerlerinin ticari faaliyetlerini engellememesi için önlemler alınacaktır. - Çalışma alanlarına uygun ve yönlendirici trafik işaret ve işaretlemeleri yerleştirilecektir.		X		Trafik kazası kayıtları Şikayet kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil
BİYOLOJİK ÇEVRE YÖNETİMİ										
Flora ve Fauna Üzerindeki Etkisi	- İnşaat faaliyetleri belirlenen çalışma alanının dışına çıkmayacaktır. Çalışma alanı dışındaki toprak, bitki örtüsü ve ağaçlara zarar verilmeyecektir. - İş makineleri, ekipman ve araçlar çalışma alanının dışına park edilmeyecek ve sürücü ve operatörler eğitilecektir. - İnşaat sahaları ve erişim yolları, personelin ve araçların diğer alanlara erişimini sınırlandırmak için uygun tabelalar, işaretler ve çitlerle diğer alanlardan ayrılacaktır. - Proje alanı çevresindeki su kaynaklarının kirlenmesini önlemek için önlemler alınacak ve çalışanlar eğitilecektir. Atıkların su ortamlarına atılması ve/veya boşaltılması yasaklanacaktır.		X		Ağaç dikim kayıtları Kontrol önlemlerinin görsel denetimi		X		Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim) PUB (uyumluluğun)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- Proje personeline verilen eğitim içeriğinde biyoçeşitlilik bilinci oluşturulacak ve gerekli etki azaltma önlemleri hakkında bilgi verilecektir. - Alt proje kapsamında mümkün olduğunca ağaç kesilmeyecektir. İnşaat çalışmalarını engelleyen ağaçlar mümkünse ormanlık alanlara taşınacaktır. Sökülmesi ve yerinin değiştirilmesi mümkün olmayan ağaçların kesilmesi kaçınılmazsa, kesilen her ağaç için ormanlık alanlara en az 2 fidan dikilecektir. Ağaçların yerinin değiştirilmesi, taşınması ve kesilmesi gibi durumlarda ilgili kurumlardan izinler alınacak ve kesilen ağaç sayısı kayıt altına alınacaktır. - Habitatların gereksiz yere tahrip edilmesi önlenecek ve proje alanı dışındaki ağaçlara veya bitki örtüsüne müdahale edilmeyecektir. - İnşaat alanlarının yakın çevresi hafifçe sulanarak ve depolanan malzeme ıslatılarak toz emisyonları en aza indirilecektir. - İnşaat faaliyetlerinden kaynaklanan inşaat atıkları çalışma alanında depolanmayacak, önceden belirlenmiş depolama alanlarında depolanacak ve daha sonra bertaraf edilecektir.								izlenmesi ve raporlama)	
İŞGÜCÜ VE ÇALIŞMA KOŞULLARI										
İşgücü ve çalışma koşulları	Proje sırasında aşağıdakileri içeren bir İşgücü Yönetim Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır: - Personel Seçimi ve İstihdam Prosedürü; - İşçi Şikayet Mekanizması geliştirilecek ve: - tüm Proje çalışanlarına (yüklenicilerin çalışanları dahil) açık olacak, - işçiler tarafından kolayca erişilebilir olacak, - cezalandırma içermeyecek, - isimsiz şikayetlerin dile getirilmesine ve ele alınmasına izin verecek, - Çalışanlar işe alım sırasında ve düzenli eğitimler yoluyla bu mekanizma hakkında bilgilendirilecek, - CSİ/CT niteliğindeki şikayetleri ele alacaktır. - Yüklenici, Davranış Kuralları da dahil olmak üzere bir İşgücü Yönetimi Prosedürü oluşturacak ve uygulayacaktır. - İşe alımdan sonra, işçilere ulusal mevzuata uygun olarak istihdam hüküm ve koşulları ile haklarını içeren sözleşmeler imzalatılacak ve bir kopyası işçilere verilecektir.		X		Çalışan kayıtları Eğitim kayıtları Çalışan şikayetlerinin kayıtları		X		Yüklenici (uygulama) Süpervizyon Danışmanı (süpervizyon) PUB (PUB düzeyinde uygulama ve yüklenici tarafından uyumun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmes ine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- Çalışan Sözleşmeleri, eğitim kayıtları, imzalı Davranış Kuralları, yakın akrabalarla ilişkin bilgiler ve tıbbi gözetim raporları da dahil olmak üzere veri dosyaları tutulacaktır. - Sözleşmede belirtilen maaş tutarı çalışanlara zamanında ve tam olarak ödenecektir. - İş sözleşmesi olmayan kişi(ler) yüklenici ve alt yüklenici tarafından istihdam edilmeyecektir. - İşe alınan çalışanlar İSG ve bu ÇSYP kapsamındaki tüm eğitimleri aldıktan sonra çalışma alanına girecektir. Eğitimleri tamamlanmayan çalışanların çalışma sahasına girmesine izin verilmeyecektir. - Yerel istihdama öncelik verilecektir.									
İş Sağlığı ve Güvenliği	- Yürürlükteki ulusal sağlık ve güvenlik mevzuatı ve uluslararası standartlar doğrultusunda bir İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Toz emisyonları ve gürültü oluşumu, azaltıcı önlemlerin uygulanması yoluyla mümkün olduğu ölçüde en aza indirilecek ve işçilerin toza ve gürültüye maruz kalma durumları düzenli aralıklarla ölçülecektir. - İşçilerin ve halkın güvenliği için sahada çit kurulumu, uyarı ve yönlendirme işaretlerinin açık ve görünür bir şekilde yerleştirilmesi sağlanacaktır. - İşçilerin ve halkın güvenliği için, çalışma alanını kaplayan minimum 2,5 metre yüksekliğinde kesintisiz bir çit oluşturulacaktır. - Her gün işe başlamadan önce işçilere (taşeronlar dahil) işe özel bir İSG araç kutusu konuşması yapılacak ve gerekli kişisel koruyucu ekipman sağlanacaktır. - Alt projede yer alan tüm işçilere KKD (baret, iş ayakkabısı, koruyucu gözlük, eldiven vb.) sağlanacaktır. - Kişisel koruyucu ekipman sağlanmayan ve/veya kullanmayan çalışanların çalışma sahasına girmesine izin verilmeyecektir. - Tüm çalışanlara (taşeronlar dahil) ilk işe alındıklarında çalışma sahasına gitmeden önce yasal olarak zorunlu olan işe başlama eğitimi verilecek ve eğitim almayan çalışanların işe başlamasına izin verilmeyecektir. - Yüksekte çalışma, ağır ekipman kullanımı ve benzeri yüksek riskli faaliyetler için çalışma izinleri gerekecektir. - Tüm işçiler (taşeronlar dahil) sağlık ve güvenlik konusunda eğitilecek ve olaylara zamanında müdahale etmek için bir Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı hazırlanacaktır.		X		Görsel inceleme Çalışan kayıtları Ekipman kayıtları Kontrol önlemlerinin görsel denetimi İSG kayıtları. Olay istatistikleri ve kayıtları	X			Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmes ine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- Acil durum hazırlık ve müdahale planı çerçevesinde müdahale ekipleri oluşturulacaktır. - Sağlık ve güvenlik uygulamalarının etkinliği iç ve dış denetimler yoluyla izlenecek ve gerektiğinde düzeltici önlemler alınacaktır. - Can kaybı veya uzuv kaybı veya 3 gün veya daha fazla hastane bakımı gerektiren ciddi bir olay meydana geldiğinde, Saha Amiri, İşveren (Belediye) ve İLBANK 24 saat içinde bilgilendirilecektir. - Tüm kazalar ve olaylar Çevresel ve Sosyal Olaylara Müdahale Aracı (ESIRT) ve Ulusal yasa ve yönetmelikler (İş Sağlığı ve Güvenliği (No 6331) vb.) doğrultusunda kayıt altına alınacaktır. - Sağlık ve güvenlik uygulamalarının etkinliği iç ve dış denetimler yoluyla izlenecek ve gerektiğinde düzeltici önlemler alınacaktır. - AAT inşaatında alt yüklenicilerin ve ana tedarikçilerin alt proje İSG plan ve prosedürlerine uygun hareket etmesi ve etki azaltıcı önlemlerin uygulanması sağlanacaktır. - Asbestli borularla karşılaşılması durumunda, Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak aşağıdaki önlemler alınacaktır: - Asbestli borularla çalışan işçiler koruyucu maske kullanacaktır, - İşçiler asbest içeren herhangi bir çalışma alanında yemeyecek, içmeyecek, çiğnemeyecek veya sigara içmeyecektir, - Damla bezleri tekrar kullanılmayacaktır, - İşçiler çalışma alanını terk etmeden önce, koruyucu giysilerini çıkarmadan önce HEPA filtreli bir vakum kullanarak veya nemli silme yoluyla koruyucu giysilerini dekontamine etmelidir ve, - Çalışanlara uygun el ve yüz yıkama tesisleri ve tozlu işler için duş tesisleri sağlanır. Çalışanlar çalışma alanını terk etmeden önce ellerini ve yüzlerini yıkamalıdır.									
TOPLUM SAĞLIĞI, GÜVENLİĞİ VE EMNİYETİ										
Toplum sağlığı, güvenliği ve emniyeti	- Proje inşaat aşaması için bir Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyet Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Personel, toplum sağlığı ve güvenliği önlemlerinin ve davranış kurallarının önemi konusunda eğitilecektir.		X		Kontrol önlemlerinin görsel denetimi		X		Yüklenici (uygulama)	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	- Yerel topluluklarla teması en aza indirmek için Proje personeline yeterli kalitede konaklama ve kamp yeri hizmetleri sağlanacaktır. - Çalışma alanı civarındaki topluluklar, çalışmalar başlamadan önce istişare toplantıları, broşürler ve bilgilendirme tabelaları aracılığıyla bilgilendirilecektir. - Trafiğin yoğun olduğu bölgelerde ulaşım ve malzeme taşımacılığı trafik yoğunluğunun azaldığı saatlerde yapılacaktır. - Güvenli yaya erişimi için mümkün olan yerlerde inşaat alanlarında yaya geçidi ekipmanları kullanılacaktır. - İlica mahalle merkezinde bulunan kutsal yapılar, türbeler ve ibadethanelerin proje sırasında zarar görmemesi için ilgili tüm önlemler alınacaktır. Ekip üyeleri, yerel topluluklar için manevi değeri olan nesnelere zarar vermektan kaçınmak için çalışmalar başlamadan önce eğitilecek ve bilgilendirilecektir. - Çalışma planı, proje alanında bulunan işyerleri ve ticari kuruluşların ticari faaliyetlerini engellemeyecek şekilde yapılacaktır. Özellikle ticari faaliyetleri engelleyecek yol kapatmaları, alternatif güzergahlar belirlenip bilgilendirme yapıldıktan sonra gerçekleştirilecektir. - İnşaat faaliyetleri okullar, hastaneler ve camiler gibi hassas alanların günlük işleyişini aksatmayacak şekilde yürütülecektir. - Paydaş Katılım Planı (PKP) doğrultusunda topluluklar ve diğer paydaşlarla bilgi paylaşımı ve istişare faaliyetleri yürütülecektir. - Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Trafik Yönetim Planı geliştirilecek ve uygulanacaktır. - Toplumsal Proje ömrü boyunca endişelerini dile getirebilmesi için bir şikayet mekanizması oluşturulacak ve şikayet mekanizmasının görünürlüğü sağlanacaktır. - Alt proje kapsamında bir paydaş katılım planı hazırlanmış ve proje uygulama aşamasında yerel halkın endişelerini giderecek önlemler belirlenmiştir. - İlica'nın yerel kültürü ve değerleri projenin tüm aşamalarında dikkate alınacak ve çalışanlar davranış kuralları konusunda eğitilecektir. - Kültür çatışmasına neden olabilecek her türlü davranıştan kaçınılacak ve çalışanlar bu konuda eğitilecektir.				Trafik kazası kayıtları Şikayet kayıtları				Denetim Danışmanı (denetim) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	
Yakındaki topluluk	Projenin inşaat aşamasında Hava Kalitesi Yönetim Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır.		X		Şikayet kayıtları		X		Yüklenici (uygulama)	İş Sözleşmes

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
üzerinde toz ve gürültü etkileri	- Özellikle kuru hava koşullarında önemli toz emisyonlarını önlemek için gerektiğinde transfer yollarına su püskürtülecektir (örn. mobil sulama araçları kullanılarak) - Y-ÇSYP'nin bir parçası olarak bir Gürültü Yönetim Planı hazırlanacak ve Projenin inşaat aşamasında uygulanacaktır. - Yüklenici, Proje inşaat aşamasında alınan şikayetlerin yoğunluğuna göre toz ve gürültü ölçümleri yapacaktır. - Toplumu inşaat sırasındaki olumsuz etkilerden (gürültü, toz, malzeme ve tehlikeli maddelerle ilgili diğer emisyon riskleri ve kazalar, vb) korumak için kilit önlemlerin uygulanmasına yönelik taahhütleri içeren bir Toplum Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı hazırlanacaktır. - Alt proje İlica mahalle merkezinde uygulanacağından, gürültü kirliliğini önlemek için gece çalışmalarına izin verilmeyecektir.								Denetim Danışmanı (denetim) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İne Dahil
Can ve yangın güvenliği	- Acil Durum Hazırlık ve Müdahale Planı hazırlanacak ve uygulanacaktır. - Çalışma ofisleri ve işçi konaklama alanları için gerekli önlemler alınacaktır. Acil durum toplanma alanları ve işaretleri, kaçış yolları ve işaretleri ile acil durum uyarı sistemleri kurulacaktır. - İşçilerin konaklama kamp alanlarında yeterli ve kolay erişilebilir yangın söndürücüler ve ekipmanları bulundurulacaktır.		X		Görsel inceleme		X		Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim) PUB (uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	İş Sözleşmesine Dahil
Emniyet	- Güvenlik, toplumun güvenliğini veya Proje Şirketinin toplumla ilişkisini tehlikeye atmayacak ve ulusal gereklilikler ve uluslararası standartlarla tutarlı bir şekilde sağlanacaktır. Şikayet mekanizması, toplulukların ve işçilerin güvenlik sorunları ve güvenlik personelinin davranışları ile ilgili endişelerini dile getirmelerine olanak sağlayacaktır. - İşçilerin konaklama kamp alanına izinsiz giriş ve çıkışları önlemek için özel güvenlik birimleri kurulacaktır.		X				X		Yüklenici (uygulama) Denetim Danışmanı (denetim) PUB	İş Sözleşmesine Dahil

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
									(uyumluluğun izlenmesi ve raporlama)	
ARAZİ EDİNİMİ VE GÖNÜLSÜZ YENİDEN YERLEŞİM										
Arazi edinimi, fiziksel/ekonomik yerinden edilme	- Bitki örtüsüne, tarım arazilerine ve yapılarına, meralara, hayvancılık tesislerine zarar vermekten kaçınılacaktır. - İnşaat faaliyetlerinin yerel halkın sosyal ve ekonomik yaşamını kısıtlamaması/engellememesi sağlanacaktır. - İşçilerin ve ağır ekipmanların Alt Proje için belirlenen çalışma alanını terk etmeden çalışmaları sağlanacaktır. - Proje, AAT inşaatı içindir ve gönülsüz yeniden yerleşime neden olmayacaktır. - Sosyal Uzman yerel topluluklarla istişareler gerçekleştirecektir. - Alt proje kapsamında kamulaştırma yapılmayacaktır. - Alt proje faaliyetlerinden etkilenen paydaşlar için bir şikayet mekanizması kurulacaktır. - Proje çalışma alanı dışındaki özel ve kamu arazilerine girilmeyecek ve bunu önlemek için tüm önlemler alınacaktır. - İşçilerin ve ağır ekipmanların özel mülkiyete girmemesi sağlanacaktır. Çalışmalar, kamulaştırılmadıkça veya irtifak hakkı tesis edilmedikçe veya kiralanmadıkça ve bunların hepsi İLBANK'ın onayına tabi olmadıkça özel mülkiyete ait parseller üzerinde gerçekleştirilmeyecektir.	X			İstişare Kayıt Formu Şikayet kayıtları Anketler Raporlar Anketler Raporlar	X		Yüklenici (uygulama) Süpervizyon Danışmanı (süpervizyon) PUB (etkili şikayet mekanizmasının işletilmesi; uyumun izlenmesi ve raporlama) KASKİ (PUB tarafından işletilen şikayet mekanizmasını destekler)	İş Sözleşmesine Dahil	
KÜLTÜREL MİRAS										
Arkeolojik Alanlara Verilen Zarar	- Kazı çalışmaları sırasında arkeolojik kalıntılara rastlanırsa, çalışmalar durdurulacak ve ÇSYÇ'deki Tesadüfi Bulgular Prosedürü uyarınca ilgili kurumlarla temasa geçilecektir. Yüklenici böyle bir bulguyu derhal (24 saat içinde) İşverene ve İLBANK'a bildirecektir. - Yüklenici ve alt yüklenici çalışanları da dahil olmak üzere proje çalışanlarına, tesadüfi buluntuların ortaya çıkması durumunda izlenecek prosedürler hakkında Tesadüfi Buluntu Prosedürü eğitimleri verilecektir. - İlica mahallesindeki kutsal yapıların, türbelerin ve ibadet yerlerinin Proje sırasında zarar görmemesi için gerekli tüm önlemler alınacaktır. Ekip üyeleri, yerel topluluklar için		X		Şans eseri bulunan kayıtlar Tesadüfi buluntu prosedürlerine ilişkin eğitim sayısı	X		Yüklenici (uygulama) Süpervizyon Danışmanı (süpervizyon) PUB	İş Sözleşmesine Dahil	

Potansiyel Riskler ve Etkiler	Önerilen Etki Azaltma Önlemleri	Aşama			İzleme için Göstergeler	İzleme Sıklığı			Uygulama ve İzleme Sorumluluğu	Tahmini Maliyet ¹
		Planlama	İnşaat	Operasyon		Süreklili	Aylık	Üç Aylık		
	manevi değeri olan nesnelere zarar vermektan kaçınmak için çalışmalar başlamadan önce eğitilecek ve bilgilendirilecektir.								(uyumluluğun izlenmesi ve raporlama) KASKİ (tesadüfi buluntularla ilgili yazışmalar için PUB'u desteklemektedir)	
PAYDAŞ KATILIMI										
Şikayet Mekanizması	• Roller ve Sorumluluklar tablosunda belirtildiği üzere; İLBANK, proje için bir Şikayet Mekanizması kuracak ve KASKİ ile birlikte projenin yaşam döngüsü boyunca etkin bir şekilde çalışmasını sağlayacaktır. • Paydaş Katılım Planı (PKP) ve Şikayet Mekanizmasının uygulanması İLBANK PUB'un sorumluluğunda olacaktır. • PKP yıllık olarak ve Projede önemli değişiklikler olması halinde güncellenecektir; • Şikayetlerin ele alınmasından sorumlu personelin iletişim bilgileri de dahil olmak üzere PKP ve Şikayet Mekanizmasının görünürlüğü sağlanacaktır. • Çevredeki toplulukların inşaat faaliyetleriyle ilgili şikayetlerini izlemek ve etkilenen topluluklarla ilişkileri sürdürmek için Sosyal Uzman Topluluk İrtibat Görevlisi atanacaktır. • Şikâyet Mekanizmasının erişilebilirliğini ve projenin görünürlüğünü artırmak için posterler ve broşürler hazırlanacak ve tüm İlica halkına dağıtılacaktır. • Şikâyet mekanizması ve diğer kanallar aracılığıyla alınan tüm kayıtlar, İLBANK PUB tarafından proje süresince bir şikâyet günlüğüne kaydedilecektir.		X		Şikayet kayıtları Paydaş katılım kayıtları		X		PUB (PKP'nin uygulanması, şikayet mekanizmasının işletilmesi ve raporlama) KASKİ (gerektiğinde PUB'u destekler) Yüklenici (şikayetlerin ele alınmasına yönelik eylemlerin uygulanması) Denetim Danışmanı (denetim)	İş Sözleşmesine Dahil

5. Paydaş Katılımı

ÇSYP'nin açıklanmasından sonra paydaş katılımının özeti eklenecektir.

6. Çevresel ve Sosyal Yönetim

Projenin inşaat ve işletme aşamalarında, Proje faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel ve sosyal etkiler olacaktır. Projenin inşaat aşamasındaki potansiyel etkiler genellikle kısa vadeli, düşük ila orta büyüklükte ve yerel olarak önemli olacaktır. Bu etkiler temel olarak trafik, gürültü, titreşim, hava kalitesi, toprak bozulması ve kirlenmesi, atık yönetimi, toplum sağlığı ve güvenliği ile iş ve çalışma koşulları (iş sağlığı ve güvenliği dahil) ile ilgili olacaktır.

Bu ÇSYP'ye ek olarak, Projenin çevresel ve sosyal etkilerini belirlemek, izlemek ve hafifletici önlemleri belirlemek için bir Paydaş Katılım Planı hazırlanmıştır. Ayrıca, yüklenici tarafından hazırlanacak olan Y-ÇSYP ve diğer alt yönetim planları etkileri en aza indirecek ve proaktif bir çalışma sağlayacaktır.

Yüklenici, inşaat işleri başlamadan önce Yüklenici Çevresel ve Sosyal Yönetim Planını ve Alt Yönetim Planlarını hazırlayacak ve danışman kontrolünden sonra onay için İLBANK PUB'a sunacaktır.

Yüklenici tarafından hazırlanacak alt yönetim planları aşağıdaki gibi olacaktır.

1. Hava Kalitesi Yönetim Planı (Toz Kontrol Yönetim Planı)
2. Gürültü Yönetim Planı
3. Atık Yönetim Planı
4. Su Kaynakları Yönetim Planı
5. Toprak Kirliliği Yönetim Planı
6. Trafik ve Güvenlik Yönetim Planı
7. Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyet Planı
8. İşgücü Yönetim Planı (proje LMP'sine uygun olarak hazırlanacaktır)
9. İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Planı
10. Acil Durum Müdahale ve Eylem Planı
11. Paydaş Katılımı Yönetim Planı ve Şikayet Mekanizması (İLBANK tarafından geliştirilmiştir ve Yüklenici tarafından uygulanacaktır).

7. Eğitim

Farkındalığı artırmak ve sorumlu kapasiteleri geliştirmek için, KASKİ Proje Ekibi ve Yüklenicinin yönetim ekibine yönelik bir dizi eğitim verilmelidir.

Bu bağlamda, çevresel ve sosyal eğitimlerden Danışman sorumlu olacaktır. Müşavir'in Çevresel ve Sosyal ekibi, inşaat işleri başlamadan önce KASKİ Proje Ekibi'nin tüm personeline ve Yüklenici'nin yönetimine ve çalışanlarına gerekli eğitimleri verecektir. KASKİ Proje Ekibi için her işe alım sırasında, Danışman ekibin yeni üyesine eğitim verecektir.

Müşavir, KASKİ Proje Ekibine ve yüklenici temsilcilerine verdiği eğitimi altı ayda bir ve gerekli görüldüğü her zaman tekrarlayacaktır.

KASKİ Proje Ekibine yönelik eğitimlerin ana konuları şu şekilde sıralanmaktadır;

- Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı ve İzleme Planının içeriği hakkında kısa bir bilgi,

- Çevresel ve sosyal etki azaltma prosedürleri ve önlemlerin uygulanmasının izlenmesine ilişkin sorumluluklar,
- Toprak kirliliği kontrolü,
- Atık yönetimi,
- Su kirliliği kontrolü,
- Hava kalitesi,
- Gürültü kontrolü,
- Biyolojik çevrenin korunması,
- Toplum sağlığı ve güvenliği,
- Şikayet mekanizması,
- SEA/SH ve Davranış Kuralları
- Arazi edinimi ve gönülsüz (fiziksel ve ekonomik) yeniden yerleşim ile ilgili gereklilikler,
- İSG önlemleri ve acil durum hazırlığı ve müdahalesi,
- Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Standartları.

Danışman, Yüklenicinin kendi personeli için de aynı eğitimleri vermesini sağlayacaktır. Çevresel ve sosyal konulardaki eğitimlere ek olarak, yasal zorunluluk gereği her yeni çalışan için iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri verilecektir. İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ile çevresel ve sosyal eğitimleri tamamlanmayan personelin çalışma sahasına gitmesine izin verilmeyecektir. Süpervizyon Danışmanı, Yüklenicinin eğitim faaliyetlerinin izlenmesinden sorumludur. Yüklenicinin her işe alımında, Yüklenici yeni personeli eğitecektir.

Yüklenici(ler), altı ayda bir ve Yüklenicinin kendisi veya Danışman tarafından gerekli görüldüğünde personeline eğitimi tekrarlayacaktır.

Yükleniciler için eğitimlerin ana konuları aşağıdaki gibi sıralanmıştır;

- Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı ve İzleme Planının içeriği hakkında kısa bir bilgi,
- Çevresel ve sosyal etki azaltma prosedürlerine ilişkin sorumluluklar,
- Toprak kirliliği kontrolü,
- Atık yönetimi,
- Su kirliliği kontrolü,
- Hava kalitesi,
- Gürültü kontrolü,
- Biyolojik çevrenin korunması,
- Toplum sağlığı ve güvenliği,
- Şikayet mekanizması,
- SEA/SH ve Davranış Kuralları
- İşbaşı konuşmaları,
- İSG önlemleri ve acil durum hazırlığı ve müdahalesi,
- İşe özel görüşmeler,
- Davranış Kuralları.

Ayrıca, yüklenici, KASKİ ve Danışman ulusal mevzuat uyarınca zorunlu eğitimleri almalıdır.

8. İzleme ve Raporlama

İzleme, kayıt etki azaltma yönetiminin bozulmasının sürekliliğinin ve etkinliğin çalıştırılmasında kilit bir rol oynamaktadır. İzleme Planının temel amacı, bu ÇSYP'de önlemlerin alınması ve gerekliliklerin baş vurmasını sağlamaktır. Elde edilen bilgiler sayesinde izleme yoluyla, Projenin tüm bölümlerinin yönetim planlarının yerleri için kullanılabilir. Etki değerlendirmesi, önemlerini belirlemek ve bu etkiler için uygun yanıtlar dahil olmak üzere ilgili tüm potansiyel etkileri kapsamaya çalışmak da izleme yoluyla elde edilen bilgilerle bir sorun haline getirilmeden önce yönetilebilecek veya hafifletilebilecek beklenmedik etkiler ortaya çıkabilir. Bu nedenle izleme, yönetim planlarının başarılı bir şekilde kullanabileceğini ve Alt Proje'nin tüm bölümleri çevrenin iyi uygulamaların korunmasını sağlayacak.

Yükleniciler, Ç&S risk yönetimi dokümanlarında (ÇSYP'ler) yer alan etki azaltma önlemlerini denetim danışmanının kontrolü ve İLBANK PUB'nin gözetimi altında uygulamaktan sorumlu olacak ve ilgili ihale dokümanları ve sözleşmelerde belirtilen kriterlere uygun olarak ÇSG performansı hakkında denetim danışmanı aracılığıyla İLBANK PUB'ye aylık, üç aylık ve altı aylık Çevresel ve Sosyal İzleme Raporları (ÇSMR) sunacaktır.

Alt projelerin ÇSG performansı, sorumlu yüklenicinin Ç&S ekibi tarafından günlük olarak izlenecek ve ekip, saha bulgularını aylık olarak incelenmek üzere denetim danışmanına raporlayacaktır. Denetim danışmanı saha inceleme bulgularını kontrol edip ekleyecek ve konsolide raporları İLBANK PUB'a sunacaktır. İLBANK PUB, bu raporları inceleme için yerel PMC ile paylaşma hakkına sahiptir.

Yükleniciler tarafından hazırlanacak Ç&S Raporları, İLBANK tarafından hazırlanan rapor formatını kullanacaktır. Bu raporlar, Raporun kapsadığı dönemi takip eden ayın ilk haftası içinde İLBANK'a sunulmak üzere Danışmana gönderilecektir. Raporda yer alan ekler ve destekleyici belgeler de raporla birlikte sunulacaktır.

9. Uygulama Takvimi ve Bütçe Kaynakları

Bu başlık altında, ÇSYP'nin uygulanmasına yönelik harcama kalemleri sunulmaktadır. ÇSYP bütçe kaynağı Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. ÇSYP Bütçe Kaynakları

Bütçe Kalemi	Bütçe kaynağı
İLBANK PUB için çevresel, sosyal ve İSG uzmanlarının (her disiplin için bir uzman) işe alınması ILBANK PUB tarafından uyumun izlenmesi ve raporlama	Daimi uzmanlar İLBANK bütçesinden, danışman uzmanlar ise TERRP/Bileşen 4.1 bütçesinden finanse edilecektir.
KASKİ için sosyal odak noktasının atanması	KASKİ'nin kendi bütçesinden finanse edilecektir (*)
Kontrol danışmanlığı için çevresel, sosyal ve İSG uzmanlarının (her disiplin için bir uzman) işe alınması	Denetim Danışmanının bütçesine dahildir (**)
Yüklenici için çevresel, sosyal ve İSG uzmanlarının (her disiplin için bir uzman) işe alınması	Yüklenicinin bütçesine dahildir (**)
ÇSYP önlemlerinin uygulanması	Yüklenicinin bütçesine dahildir (***)
ÇSYP Ölçümlerinin ve gerektiğinde laboratuvar analizlerinin gözetim danışmanı tarafından izlenmesi	Gözetim Danışmanının bütçesine dahildir

(*) Bu pozisyonlara KASKİ kadrolu personeli atanacağı için Proje bütçesine ekstra bir maliyet getirmeyecektir.

(**) Uzmanların işe alımları, gözetim danışmanlık hizmetleri bütçesi kapsamında finanse edilir. İlgili maliyet tahminleri, danışman seçiminin ilk aşamasında dikkate alınır. Yükleniciler, tekliflerinin kapsamı ve fiyatı dahilinde ÇSYP'nin uygulanması ve izlenmesi için çevresel, sosyal ve İSG uzmanlarını işe almakla yükümlüdür. Bu aşamada uzman başına aylık maliyet tahmini 1.000 €/ay'dır)

(***) Laboratuvar ve test yükümlülükleri ve ilgili raporlama sorumluluğu, inşaat süresi ve kusur sorumluluk süresi boyunca iş sözleşmesinde yer alacaktır. Daha sonra işletme aşaması için bu sorumluluk KASKİ'ye devredilecektir.

"ILICA (KAHRAMANMARAŞ)- Atıksu Arıtma Tesisi İnşaatı Projesi" yatırımının 2025-2028 döneminde gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Ayrıca kusur sorumluluk süresi için bir yıl daha süre verilecektir.

AAT Yapım işi sözleşmesi özellikle bu proje için öngörülmüştür. İhale dokümanlarının İLBANK tarafından hazırlanması ve ihale sürecinin 2025 yılının ikinci yarısında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

AAT sözleşmesinin 24 ay sürmesi planlanmaktadır. Buna ek olarak, yüklenicinin yeni inşa edilen tesislerin onarımından sorumlu olacağı bir yıllık bir Kusur Sorumluluk Dönemi planlanmaktadır.

Zaman çizelgesi aşağıda verilmiştir.

Tablo 4. Proje Uygulama Zaman Çizelgesi

NO	YIL	2025				2026				2027				2028				2029			
	Alt Bileşen / Aylar	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
1	İlica (Kahramanmaraş) Atıksu Arıtma Tesisi İnşaat İşi Projesi																				
	Yatırım ve İhale Belgeleri																				
	İnşaat Faaliyetleri																				
	Kusur Sorumluluk Süresi																				

Bu alt proje ile İlica mahallesinin altyapı ihtiyaçlarına kısa ve uzun vadede acil çözüm sağlanması hedeflenmektedir.

10. EKLER

- 10.1. Ilica AAT Genel Yerleşim Planı**
- 10.2. Ilica AAT Arazi Tahsis İzni**
- 10.3. İlgili İzinler**
- 10.4. Şikayet Formları**
- 10.5. Kamu İstışare Toplantısı Tutanağı**
- 10.6. Tarama Formu**
- 10.7. KASKI-Ilica AAT Çamur Yönetim Mektubu**

10.1. Ilica AAT Genel Yerleşim Planı

10.2. Ilıca AAT Arazi Tahsis İzni

TAHSİSLİ TAŞINMAZ TESLİM VE TESELLÜM TUTANAĞI

TAŞINMAZIN			
Taşınmaz No	46110102106	Cinsi	Hali Arazi
Fiili Durumu		Yüzölçümü (m²)	5.391,06
İli	Kahramanmaraş	Hazine Hissesi	1,00/1,00
İlçesi	Onikişubat	Tapu Tarihi	08.05.2019
Mahallesi / Köyü	Ilıca Mahallesi	Pafta / Cilt No	/
Caddesi / Sokağı	/	Ada / Sahife No	404/
Yöresi		Parsel / Sıra No	31/
TAHSİS İLE İLGİLİ BİLGİLER			
Tahsis Edilecek Olan İdare	Kahramanmaraş Belediyeleri(Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi)		
Tahsis Amacı	Atık su arıtma tesisi		
Tahsis Süresi / Yüzölçümü		5.391,06	
Yasal Dayanak	327 Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği		
Tahsis Yetkisi	Defterdarlık		
Tahsis Tarih ve No	14.10.2022	4766331	
Genel Müd. Dosya No			
ÜZERİNDE BULUNAN MUHDESATIN			
Cinsi:			
Nevi:			
Miktarı:			

Yukarıda özellikleri yazılı taşınmaz tahsis amacıyla kullanılmak üzere ve tahsis amacı kalmadığında idaremize iade edilmek üzere aşağıda adı, soyadı ve görev ünvanı yazılı bulunan şahsa teslim edildiğine dair iş bu tutanak birlikte tanzim ve imza altına alındı. 18/10/2022

TESLİM EDEN

TESLİM ALAN

Serdar SARIKAYA
İnşaat Teknikeri

Kemal E. BAYRAM
İmza

NOT: Teslim alan idarenin; tahsisli taşınmazı işgal ve tecavüzlere karşı korumak için her türlü tedbiri alması, işgal ve tecavüz halinde idari ve adli yollara başvurusu ve durumu derhal illerde Defterdarlığa (Milli Emlak Müdürlüğü), ilçelerde Malmüdürlüğüne (Milli Emlak Servisi) bildirmesi ve tahsisli taşınmazlarla ilgili olarak harcamalara katılma payı dahil her türlü gideri ödemesi gereklidir.

10.3. İlgili İzinler

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın ÇED Kapsam Değerlendirmesine ilişkin Görüş Yazısı ekte sunulacaktır.

10.4. Şikayet Formları

Şikayet Kategorisi			Toplam				Raporlama Dönemi			
			Kayıtlı	Beklemede*	Açık	15 iş gününden fazla açık	Kayıtlı	Beklemede*	Açık	15 iş gününden fazla açık
Takdirler										
Sorgular										
Talepler										
Şikayetler ve Endişeler	Mühendislik	Yanlış mühendislik uygulaması/tasarımı								
		Asfaltlamanın önceliklendirilmesi								
		İnşaat işlerinin yavaş ilerlemesi								
	Çevresel	Tehlikeli atıkların bertarafı								
		Tehlikeli olmayan atıkların bertarafı								
		Toz/Çamur								
		Habitat/kültür koruma altındaki yapılar üzerindeki etkiler								
		Gürültü								
		Koku								
		Rastgele döküntü ve yığınlar								
		Diğer Konular								
		Arazi ve Geçim Kaynakları	Yasadışı arazi edinimi							
			Geçim kaynakları üzerindeki etkiler							
	Sosyal	Toplum sağlığı ve güvenliği								
		Kişisel varlıklarda hasar								
		Kamu hizmetlerinin aksaması								
		Estetik								
		Proje personelinin uygunsuz davranışları								
		İş sağlığı ve güvenliği								
		Çalışma saatleri								
		Diğer Konular								
TOPLAM										

* Kapanış süresi şikayetçi ile mutabakat sağlanarak uzatılmıştır

10.5. Kamu İstişare Toplantısı Tutanağı

10.6. Çevresel ve Sosyal Tarama Formu

TÜRKİYE DEPREM SONRASI İYİLEŞME VE YENİDEN İMAR PROJESİ (TERRP)

Alt Proje Adı	ILICA (KAHRAMANMARAŞ) ATIK SU ARITMA TESİSİ (LOT-3) İnşaat Projesi
Belge Adı	Çevresel ve Sosyal Tarama Formu
Versiyon	0.0
Teslim Tarihi	11/02/2025

1. Alt Proje Bilgileri:

Alt Proje Başlığı	İLICA (KAHRAMANMARAŞ) ATIKSU ARITMA TESİSİ İNŞAAT PROJESİ (LOT-3)
Alt Proje Yeri	İlica Mahallesi (Kahramanmaraş)
Sorumlu Bölgesel Birim	İLBank Gaziantep Bölge Müdürlüğü Proje Yönetim Danışmanı Gözetim Danışmanı
Tahmini Maliyet	3,02 milyon €
Başlangıç/Tamamlama Tarihi	2025 - 2028 Kusur Sorumluluk Dönemi dahil
Alt Projenin Kısa Tanımı	İlica (Kahramanmaraş) Atıksu Arıtma Tesisi İnşaatı Kahramanmaraş'ın İlica mahallesinde 31 ada 404 parsel üzerinde evsel atıksu arıtma tesisi yapılması planlanmaktadır. Bu parsellerin toplam alanı 5.386 m ² 'dir. Proje kapsamında atıksu arıtma tesisi inşaatı için belirlenen alan Kahramanmaraş Su ve Atıksu İdaresi (KASKİ) Genel Müdürlüğü tarafından tahsis edilmiştir. N ve P giderimi için ileri biyolojik arıtmalı Sıralı Kesikli Reaktör (SBR) prosesi kullanan 2.194 m ³ /gün kapasiteli Atıksu Arıtma Tesisi, arıtılmış atıksuyu mansapta bulunan İlica Deresi'ne deşarj etmektedir. Bu sistem, 2055 yılı için 19.500 kişilik bir nüfus projeksiyonuna dayanmaktadır. Bu sistem, ileri biyolojik nütrient (N ve P) giderimi için Sıralı Kesikli Reaktör (SBR) kullanacaktır. Proses Üniteleri; Giriş Yapısı ve İzgara, Kompakt Ön Arıtma, Dengeleme Tankı ve Dağıtım Yapısı, 3 adet SBR Tankı, Vana Odası, Süzüntü Suyu Pompa Merkezi ve İdare, Çamur Susuzlaştırma ve Blower için Binalar.

2. Çevresel ve Sosyal Tarama Anketleri

Sorular	Cevap		Sonraki Adımlar
	Evet	Hayır	
ESS1			
1. Alt projenin 'Uygun Olmayan Faaliyetleri' ve hariç tutulmayı tetikleyen hassas ve benzeri görülmemiş önemli olumsuz Ç&S etkilerine sahip olması muhtemel mi? (Lütfen Tablo 11 ve Ek-7'ye bakınız)		HAYIR	Alt projenin faaliyetleri, Ek-7'de verilen Dünya Bankası Grubu IFC Dışlama Listesi (2007) ve TERRP'nin ÇSYÇ'sinin Tablo 11'inde verilen Dışlama Listesi kapsamında değildir. Hayır, (i) alt proje alanı önemli ekosistem özelliklerine veya önemli biyolojik çeşitlilik değerine sahip ulusal veya uluslararası koruma altındaki herhangi bir alanla çakışmadığından, (ii) hassas bir alanın (tarihi arkeolojik veya kültürel açıdan önemli alan) veya tesisin içinde veya bitişğinde yer almadığından alt projenin önemli bir olumsuz çevresel etkiye sahip olması muhtemel değildir, (iii) inşaat faaliyetlerinin olası etkileri kolaylıkla yönetilebilecek/azaltılabilecek düşük ila orta ölçekli etkiler olacaktır, (iv) etkiler ağırlıklı olarak geri döndürülebilir, kısa vadeli ve yoğunlukla proje alanı ve yakın çevresiyle sınırlı olacaktır. Bu alt proje, ulusal yasa ve yönetmelikler çerçevesinde ve ÇSY ve ilgili ÇSS'lere uygun olarak hassas ve dezavantajlı gruplar için gerekli düzenlemeleri yapacaktır.

2. Alt proje <u>yeni</u> göletler, atık su kanalizasyon sistemleri, atık su arıtma sistemleri, katı atık yönetim sistemleri, barınaklar, yollar, toplum merkezleri, okullar, köprüler ve iskeleler <u>inşa edilmesini</u> içeriyor mu? ¹	EVET		Ilıca Deresi'ne yüksek kaliteli atık su sağlamak için 2.194 m³/gün kapasiteli bir Atıksu Arıtma Tesisi (AAT) inşa edilmesi planlanmıştır. AAT, Ilıca'nın nüfusuna bağlı olarak yaklaşık 1 m³/gün çamur üretecek şekilde tasarlanmıştır. Üretilen çamur, depolama ve kurutma işlemi yapılmadan KASKİ'nin vidanjörleri ile Kahramanmaraş merkezi atıksu arıtma tesisine taşınacaktır. KASKİ tarafından belirlenen çamur yönetimi aşağıda kısaca açıklanmış ve KASKİ tarafından çamur bertarafına ilişkin gönderilen resmi yazı Ek 4'te sunulmuştur. KASKİ Genel Müdürlüğü tarafından işletilen Kahramanmaraş Merkez İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi'nde oluşan arıtma çamurları, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş lisanslı bertaraf tesislerine ve bölgedeki çimento fabrikalarına gönderilerek resmi olarak bertaraf ediliyor. Kahramanmaraş Merkez Atıksu Arıtma Tesisi "Çevre İzin ve Lisans Belgesi "ne sahip olduğu için gerekli bilgi ve resmi belgeler "Entegre Çevre Bilgi Sistemi "nde yer alıyor. ÇSYP'ye Ek 4 olarak dahil edilen ÇSYP, önerilen alt proje için özelleştirilecektir. Ç&S risk yönetimi önlemleri ihale ve sözleşme belgelerine dahil edilecektir.
3. Alt proje yeraltı suyu kuyuları, tuvaletler, duşlar/yıkama tesisleri veya barınaklar gibi küçük ölçekli altyapıların <u>yenilenmesini veya rehabilitasyonunu</u> içeriyor mu?		HAYIR	Hayır. Arazi tahsis Devlete Ait Arazi ve Boş alandır. Alt proje, yeraltı suyu kuyuları, tuvaletler, duşlar/yıkama tesisleri veya barınaklar gibi küçük ölçekli altyapının yenilenmesini veya rehabilitasyonunu içermemektedir.
4. İnşaat veya yenileme çalışmaları yeni ariyet çukurları veya taş ocaklarının açılmasını gerektirecek mi?		HAYIR	Alt projede az miktarda beton kullanılacak ve yüklenici malzemeleri mevcut ocaklardan temin ederek yeni taş ocakları veya ariyet çukurları açma ihtiyacını ortadan kaldıracaktır. ÇSYP ve Ç&S risk yönetimi önlemleri, altyapı projesinde kullanılacak malzemeleri tedarik eden alt yüklenicilerle yapılan sözleşmelere dahil edilecektir.
ESS2			
5. Alt proje, zorla çalıştırma, çocuk işçiliği veya diğer zararlı veya sömürücü çalışma biçimlerini içeren mal ve ekipman kullanımlarını içeriyor mu?		HAYIR	Bu alt projede zorla çalıştırma, çocuk işçiliği veya diğer sömürücü işgücü uygulamaları kullanılarak üretilen hiçbir mal veya ekipman kullanılmayacaktır. Tüm satın alma sözleşmeleri, tedarik zinciri boyunca çalışma koşullarının DB ÇSS2 ile uyumlu olmasını sağlayan hükümler içerecektir.
6. Alt proje doğrudan, sözleşmeli ve/veya birincil tedarik işçileri dahil olmak üzere işgücünün işe alınmasını içeriyor mu?	EVET		Proje işgücü, sözleşmeli işçiler ve birincil tedarik işçilerinden oluşacaktır. Yakındaki topluluklardan yerel işe alımlara öncelik verilecektir. Projenin TERRP için hazırlanan İşgücü Yönetim Planı (İYP) uygulanacak ve iş inşaat, mimari, mekanik ve elektrik bileşenlerini içerecektir.
7. Çalışanlar yaptıkları işle ilgili potansiyel risk ve tehlikelere göre KKD'ye ihtiyaç duyuyor mu?	EVET		Atıksu Arıtma Tesisinin (AAT) hem <i>inşaat</i> hem de <i>işletme</i> aşamalarında yer alan tüm işçilere, işle ilgili potansiyel riskleri ele almak için uygun

¹ 2. ve 3. sorular, bir alt projenin Ek-5'teki Proje Seviyesi ÇSYP'yi kullanıp kullanamayacağını belirleyecekleri için Tarama Formundaki kritik sorulardır (aşağıdaki sorulardan biri belirli Ç&S risklerini ortaya çıkarmadıkça ve sahaya özgü bir ÇSYP gerektirmedikçe). Tüm alt projelerin düşük ve orta riskli olması bekleniyorsa, tüm alt projeler Proje Seviyesi ÇSYP'yi kullanabilir. Ancak, önemli riskler doğurabilecek bazı alt proje faaliyetleri varsa, bunlar için ÇSED hazırlanması gerekebilir

			Kişisel Koruyucu Ekipman (KKE) sağlanacaktır. Her iki aşamada da iş başlamadan önce yüklenici, hem projenin İşgücü Yönetim Planını (İYP) hem de yüklenici tarafından geliştirilen ve ulusal ve uluslararası standartları karşılayan bir İSG planını izleyerek KKD (baretler, iş ayakkabıları, koruyucu gözlükler, eldivenler, <i>gerekirse solunum maskeleri, gerekirse kimyasallara dayanıklı giysiler ve eldivenler vb</i>) ve zorunlu İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) eğitimi sağlayacaktır. AAT'de <i>inşaat</i> veya <i>işletme</i> sırasında özel görevleri yerine getiren işçilere ek KKD (örneğin, <i>belirli gazlar için özel solunum maskeleri, UV veya kimyasal maruziyet için göz koruması, işitme koruması vb.</i>) <i>İnşaat</i> veya <i>işletme</i> sırasında kimyasal taşıma, kapalı alana giriş veya biyolojik tehlikelerle çalışma gibi tehlikeli malzemeler veya süreçler içeren planlı veya plansız çalışmalar için özel KKD hazır bulundurulacaktır. Bu, hem ilk inşaat faaliyetleri hem de AAT'nin devam eden bakım ve işletme görevleri için hususları içerir.
8. Proje inşaatında çalışırken kadınlara erkeklere kıyasla daha az ücret ödenmesi riski var mı?		HAYIR	Bu alt proje, ilgili Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Standartlarına (ÇSS'ler) uyacak şekilde tasarlanmıştır. Özellikle, cinsiyetle ilgili olarak, cinsiyete dayalı herhangi bir risk öngörülmemektedir. ÇSS2 (İşgücü ve Çalışma Koşulları) ile uyumlu olarak, personel maaşları cinsiyete göre değil pozisyona ve deneyime göre belirlenerek eşit işe eşit ücret verilmesi sağlanacaktır. Ayrıca, işe alım uygulamaları, ÇSS2 (İşgücü ve Çalışma Koşulları) ile uyumlu ve eşit fırsatları teşvik eden ayrımcı olmayan bir yaklaşıma bağlı kalacaktır.
9. Proje, özel durumları nedeniyle dezavantajlı veya savunmasız olabilecek bireyler veya gruplar üzerinde herhangi bir risk ve etkiye yol açıyor mu? ²		HAYIR	Hayır, projenin özel durumları nedeniyle dezavantajlı veya savunmasız olabilecek bireyler veya gruplar üzerinde herhangi bir orantısız risk veya etkiye yol açması beklenmemektedir. Ancak, durumun böyle kalmasını sağlamak için yüklenicinin Kamu Güvenliği Planı ve Paydaş Katılım Planı beklenmedik bir şekilde ortaya çıkabilecek potansiyel riskleri ele alacak ve azaltacaktır. Bu planlar, potansiyel olarak dezavantajlı veya savunmasız bireyler veya gruplar da dahil olmak üzere tüm topluluk üyelerinin proje hakkında bilgiye erişebilmelerini, endişelerini dile getirebilmelerini ve proje fırsatlarından yararlanabilmelerini sağlamak için potansiyel güvenlik açıklarını belirleme ve ele alma prosedürlerini ana hatlarıyla belirleyecektir. Paydaş Katılım Planı, potansiyel dil engellerini, erişilebilirlik ihtiyaçlarını ve katılımı etkileyebilecek diğer faktörleri dikkate alarak, farklı gruplarla iletişim ve işiştare için özel stratejileri detaylandıracaktır. Bu proaktif yaklaşım, olası olumsuz etkileri en aza indirmeyi ve proje faydalarına eşit erişimi teşvik etmeyi amaçlamaktadır.
ESS3			
10. Projenin toprağı, bitki örtüsünü, nehirleri, akarsuları veya yeraltı sularını olumsuz etkileyebilecek katı veya sıvı atık üretme olasılığı var mı?	EVET		2055 yılına kadar öngörülen 19.500 nüfusa hizmet vermek üzere tasarlanmış 2.194 m ³ /günlük kapasiteli yeni bir atık su arıtma tesisi (AAT) planlanmaktadır. Artırılmış atık su, mansapta

² "Dezavantajlı veya hassas", örneğin yaşları, cinsiyetleri, etnik kökenleri, dinleri, fiziksel, zihinsel veya diğer engellilikleri, sosyal, sivil veya sağlık durumları, cinsel yönelimleri, cinsiyet kimlikleri, ekonomik dezavantajları veya etnik halk statüleri ve/veya benzersiz doğal kaynaklara bağımlılıkları nedeniyle projenin etkilerinden olumsuz etkilenme olasılığı daha yüksek olan ve/veya projenin faydalarından yararlanma becerileri diğerlerine göre daha sınırlı olan bireyleri veya grupları ifade eder.

			bulunan Menzelet Barajını koruyan yönetmeliklere uygun olarak Ilıca deresine deşarj için Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği ve Kentsel Atıksu Arıtma Yönetmeliğinde belirtilen parametreleri (KOİ:125,BOİ5:25,AKM:35,TN:10,TP:2) karşılayacaktır. Menzelet Barajı son hassas alıcı ortam olarak hidroelektrik amaçlı kullanılmaktadır. Ilıca AAT'de oluşacak arıtma çamuru KASKİ'nin vidanjörleri ile Kahramanmaraş Merkez ileri biyolojik atıksu arıtma tesisine gönderilecek ve çamur prosesine dahil edilecektir. Merkez ileri biyolojik atıksu arıtma tesisinde susuzlaştırma işleminin ardından çamur, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş lisanslı bertaraf tesislerine ve bölgedeki çimento fabrikalarına hammadde olarak gönderilerek bertaraf edilecek. AAT'nin inşaat ve işletiminden kaynaklanan genel evsel katı atıklar belediye hizmetleri tarafından toplanacak ve bertaraf edilecektir.
11. İnşaat işlerinden herhangi biri asbest veya diğer tehlikeli maddelerin sökülmesini içeriyor mu?		HAYIR	Hayır, alt proje sahası devlete ait boş bir arazi üzerindedir. Ayrıca, inşaat faaliyetleri asbest veya diğer tehlikeli maddelerin kaldırılmasını içermeyecektir.
12. Çalışmaların hava ve/veya su kalitesi üzerinde önemli olumsuz etkilere yol açma olasılığı var mı?		HAYIR	İnşaat faaliyetleri geçici olarak toz ve egzoz emisyonlarına neden olsa da, bu etkiler öngörülebilir ve Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı'nda (ÇSYP) belirtilen standart kontrol önlemleri ile kolayca azaltılabilir. Benzer şekilde, olası dökülmelerden kaynaklanan yeraltı suyu kirliliği riski de ÇSYP'de detaylandırılan etki azaltma önlemleri ile ele alınacaktır. ÇSYP ayrıca olası hava veya su kalitesi etkilerini daha da azaltmak için alt yönetim planları (toz, atık, su kaynakları ve dökülme önleme/iyileştirme) içerecektir. İşletme aşamasında arıtılmamış atık su deşarj edilmeyeceğinden, su kalitesi üzerinde olumsuz bir etki beklenmemektedir. Arıtma çamuru, çamur susuzlaştırma işleminden sonra KASKİ tarafından merkezi AAT'ye aktarılacak ve daha sonra lisanslı atık çamur şirketleri tarafından bertaraf edilecektir. Bu nedenle, çamur çürütme ve çamur kurutma işlemleri alt proje kapsamında olmadığından, işletme aşamasında koku oluşumu beklenmemektedir. Başka hiçbir faaliyetin yüzey veya yeraltı suyu kalitesini olumsuz etkilemesi beklenmemektedir.
13. Faaliyet, çevresel etkileri önlemek için yetersiz olan mevcut altyapıya (deşarj noktaları gibi) dayanıyor mu?	EVET		Bir diğer alt proje olan kanalizasyon şebekesinin inşasından sonra, Ilıca mahallesinde Atıksu Arıtma Tesisinin bulunmaması yetersiz altyapı olarak değerlendirilmektedir. Atıksu Arıtma Tesis'i'nin inşası, bir diğer alt proje olan kanalizasyon şebekesi ile birlikte işletilecek ve arıtılmamış atıksu deşarjının önüne geçecektir. Böylece depremde zarar gören mevcut altyapı yenilenecek ve kontrolsüz atıksu deşarjı ile olumsuz çevresel etkilerin önüne geçilecektir.
14. Alt proje faaliyetlerinin (örn. sulama sisteminin geliştirilmesi, tarımla ilgili faaliyetler, tohum ve gübre yardımı) sonuçları nedeniyle tarım arazilerinde kullanılan tarımsal kimyasallar (örn. pestisitler) nedeniyle toprak üzerinde herhangi bir etki potansiyeli var mı?		HAYIR	Tesisten çıkan biyolojik olarak arıtılmış çamur mekanik olarak susuzlaştırılacaktır. İşletme aşamasında, AAT'nin çamur yönetim stratejisi, termal çamur kurutuculara sahip KASKİ merkezi AAT'ye transfer edilmesini ve nihai bertarafın yetkili bertaraf şirketleri tarafından yapılmasını içermektedir.
ESS4			

15. Toplumun bulaşıcı hastalıklara (COVID-19, HIV/AIDS, Sıtma gibi) maruz kalma riskinde artış veya trafikle ilgili kaza riskinde artış var mı?	EVET		Evet, toplumun bulaşıcı hastalıklara daha fazla maruz kalması ve trafik kazalarının artması gibi potansiyel riskler bulunmaktadır. Bu riskler çeşitli önlemlerle azaltılacaktır. Yüklenici şantiye ofislerinde ve yatakhanelerinde uygun sanitasyon protokolleri uygulanarak hastalık bulaşması ele alınacaktır. Trafik riskleri, bir trafik yönetim planı, toz kontrol önlemleri ve iş başında eğitim ve iç denetimler de dahil olmak üzere sağlık ve güvenlik prosedürlerinin titizlikle uygulanması yoluyla yönetilecektir.
16. Toplum dışından bir işçi akını bekleniyor mu? İşçilerin toplumun sağlık hizmetlerini kullanması beklenir mi? Mevcut toplum hizmetleri üzerinde baskı yaratırlar mı (su, elektrik, sağlık, rekreasyon, diğerleri?)	EVET		Yerel işe alımlara öncelik verilecek olsa da, bazı çalışanların, özellikle de özel becerilere sahip olanların, toplum dışından işe alınması beklenmektedir. Bu dışarıdan gelen işçiler mevcut toplum hizmetlerini kullanabilecek olsa da, sınırlı sayılarının (50'den az olması beklenmektedir) bu hizmetleri önemli ölçüde zorlaması beklenmemektedir.
17. Proje çalışmaları sonucunda SÇD/SH'nin artma riski var mı?	EVET		Sorumlu davranışı sağlamak ve olası şikayetleri ele almak için çok yönlü bir yaklaşım uygulanacaktır. Tüm proje personeli için kapsamlı bir Davranış Kuralları uygulanacak ve çalışanların endişelerini dile getirmelerine olanak tanıyan özel bir çalışan şikayet mekanizması ile tamamlanacaktır. Toplumsal cinsiyet eşitliği, SEA/SH (Cinsel Sömürü ve İstismar/Cinsel Taciz) ve Davranış Kuralları konularında danışmanlar tarafından eğitim verilecek ve tüm personelin yazılı bir uyum taahhüdü imzalaması gerekecektir. İşçi haklarını daha fazla güvence altına almak için projenin İşgücü Yönetim Planı (LMP) uygulanacaktır. Özel bir Cinsiyete Dayalı Şiddet (GBV) Sosyal Uzmanı, projeyi izleyecek ve proje yaşam döngüsü boyunca yerel toplumla iletişim kuracaktır. Paydaş Katılım Planı'nın (PKP) bir parçası olarak, geri bildirim ve şikayetleri almak ve çözmek için bir Şikayet Mekanizması (GM) kurulacaktır. GM, yüz yüze, telefon, e-posta ve web sitesi seçenekleri de dahil olmak üzere birden fazla başvuru kanalı sunacak ve kadınlar, çocuklar ve engelliler gibi dezavantajlı gruplar da dahil olmak üzere tüm paydaşlar için kapsayıcılığı sağlamak için mahallede erişilebilir şikayet kutuları bulunacaktır. Ayrıca, işe başlarken bir suistimal bilgi kodu imzalanacak ve davranış kurallarını detaylandıran ve ihlaller için doğrudan cezalandırma mekanizmasını özetleyen bir işbaşı eğitimi verilecektir.
18. Okul, sağlık ocağı ve cami gibi herhangi bir kamu tesisi inşaattan olumsuz etkilenir mi?		HAYIR	Alt proje sahası devlete ait boş bir arazi üzerinde yer almaktadır. Çevrede okul, sağlık ocağı veya cami gibi hiçbir kamu tesisi bulunmamaktadır ve bu nedenle inşaattan olumsuz etkilenmeyecektir. En yakın evler tesisten 230 m uzaklıkta bulunmaktadır.
ESS5			
19. Alt proje gönülsüz arazi edinimini içeriyor mu?		HAYIR	Alt proje sahası boş, devlete ait arazi üzerinde yer almaktadır; bu nedenle herhangi bir istemsiz arazi edinimi gerçekleşmeyecektir.
20. Alt proje insanların fiziksel ve/veya ekonomik olarak yerlerinden edilmesini içeriyor mu?		HAYIR	Alt proje sahası devlete ait boş bir arazi üzerinde yer aldığından, insanların fiziksel veya ekonomik olarak yerlerinden edilmesi söz konusu olmayacaktır.
ESS6			

21. Alt proje ³ doğrudan veya dolaylı olarak kritik doğal yaşam alanlarında önemli bir kayıp veya bozulmaya neden olma potansiyeli olan veya doğal yaşam alanları üzerinde olumsuz etkilere yol açacak faaliyetler içeriyor mu?		HAYIR	Devlete ait boş bir arazide yer alan alt projenin kazı çalışmalarından önce, bu değerli kaynağı korumak ve muhafaza etmek için üst toprak sıyrılacaktır. Üst toprak ve alt toprak ayrı tutulacak ve peyzajda kullanılmak üzere dolgu tamamlandıktan sonra üst toprak eski haline getirilecektir.
22. Proje kritik olmayan doğal yaşam alanlarının dönüştürülmesini veya bozulmasını içerecek mi?	EVET		Alt proje alanı kritik olmayan doğal habitatların dönüşümünü içermektedir. Alt proje alanı, birkaç ağaç ve çalılığın bulunduğu tahsis edilmiş bir arazi üzerinde yer almaktadır. AAT inşaat alanında, iç kısımdaki doğal bitki örtüsü de dahil olmak üzere bazı çalı ve ağaç bitki örtüsünün temizlenmesi gerekecektir. Kritik olmayan doğal habitatlar üzerindeki etkiyi azaltmak için üst toprak sıyırma işlemi gerçekleştirilecek ve üst toprak korunacaktır. Üst toprak, inşaat etkilerini azaltmak için inşaat işleri tamamlandıktan sonra peyzaj için kullanılacaktır.
23. Bu faaliyet, iç kesimlerdeki doğal bitki örtüsü de dahil olmak üzere ağaçların temizlenmesini gerektirecek mi?	EVET		Bu faaliyet bazı ağaçların ve iç kesimlerdeki doğal bitki örtüsünün temizlenmesini gerektirecektir. Sonuç olarak, mevcutsa ağaçlar da dahil olmak üzere bir dereceye kadar bitki örtüsünün temizlenmesi kaçınılmazdır. Ancak, ağaçların varlığı gözlemlendiğinde, aşağıdaki ek eylemler uygulanacaktır: İlk olarak, etkilenen ağaçlar için yer değiştirme gibi alternatif çözümler araştırılacaktır. İkinci olarak, tahsis edilen arazideki doğal bitki örtüsü, özellikle de ağaçlar konusunda yerel makamlara danışılacak ve onların rehberliği ile ağaçların kaldırılması veya yerlerinin değiştirilmesi için gerekli izinler alınacaktır. Üçüncü olarak, ağaç türleri, boyutları ve sağlık durumları da dahil olmak üzere mevcut bitki örtüsünün kapsamlı bir araştırması yapılacaktır. Bu araştırma, ağaç yönetimine ilişkin kararları netleştirecek ve üst toprak yönetimi ve restorasyonuna rehberlik edecektir.
24. Önemli ekosistemler (özellikle nadir, tehdit altında veya nesli tükenmekte olan flora ve fauna türlerini destekleyenler) üzerinde önemli bir etki olacak mı?		HAYIR	Hayır. Bu konum, özellikle nadir, tehdit altında veya nesli tükenmekte olan flora ve fauna türlerini destekleyen önemli ekosistemler için önemli bir risk oluşturmamaktadır.
ESS8			
25. Alt proje hassas bir alanın (tarihi veya arkeolojik veya kültürel açıdan önemli alan) veya tesisin içinde veya bitişiğinde mi yer alacak?		HAYIR	Alt projenin uygulanacağı alanda tescilli bir alan bulunmamaktadır (tarihi, arkeolojik veya kültürel açıdan önemli alan).
26. Binaların, kutsal ağaçların veya yerel topluluklar için manevi değeri olan nesnelerin (örneğin anıtlar, mezarlar veya taşlar) yakınında mı yer alıyor veya buralarda kazı yapılmasını mı gerektiriyor?		HAYIR	Hayır, proje herhangi bir bina, kutsal ağaç veya yerel topluluklar için manevi değeri olan nesnelerin (örneğin, anıtlar, mezarlar veya taşlar) yakınında yer almamaktadır ve bu tür alanların yakınında kazı yapılmasını gerektirmeyecektir. Ancak önlem olarak, inşaat sırasında bu tür alanlarla karşılaşılması halinde Kahramanmaraş Müzesi ve İl Kültür Varlıklarını Koruma Müdürlüğü derhal bilgilendirilecektir.

³Yasal olarak korunan, resmi olarak korunması önerilen, yüksek koruma değerleri nedeniyle yetkili kaynaklar tarafından tanımlanan veya geleneksel yerel topluluklar tarafından korunduğu kabul edilen kritik doğal habitatlar.

3. Sonuç

Alt proje faaliyetleri, TERRP'nin ÇSYÇ'sinin hariç tutulanlar listesinde yer almamaktadır. Bu nedenle, alt proje finansman için uygun olarak değerlendirilmiştir. Alt proje, depremden zarar gören altyapı ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik inşaatı içermekte olup, yeniden yapılanma yerinde gerçekleştirilecektir.

ÇSS1 ile ilgili olarak: Ç&S Risklerinin ve Etkilerinin Değerlendirilmesi ve Yönetimi;

- Sınırlı Çevresel Etki: Projenin çevresel etkileri düşük ila orta düzeyde, yerel, kısa vadeli ve ağırlıklı olarak inşaat faaliyetlerinden kaynaklanan geri döndürülebilir etkiler olarak değerlendirilmektedir. Atık oluşumu öngörülmekle birlikte geçici ve sahaya özgü olarak değerlendirilmekte ve etki azaltma detayları ilgili ÇSS'lerde ele alınmaktadır. Ekosistemlerde, habitatlarda veya su kütlelerinde herhangi bir bozulma beklenmemektedir.
- Etkilenen Hassas Alan Yok: Proje, tarihi, arkeolojik veya kültürel açıdan önemli yerler de dahil olmak üzere herhangi bir koruma alanını veya hassas bölgeyi etkilemeyecektir.
- Mevcut Etki Azaltıcı Önlemler: İnşaatla ilgili etkiler (toz, gürültü, trafik, iş kesintileri) düşük ila orta riskli olarak değerlendirilmektedir ve proje düzeyindeki ÇSYP ve alt yönetim planları aracılığıyla hafifletilecektir. Atıksu Arıtma Tesisi, devlete ait belirli, boş bir arazi üzerine inşa edilecektir (Kahramanmaraş, Ilıca Mahallesi, 31. Ada, 404 numaralı parsel, toplam 5.386 metrekare).

ESS2 ile ilgili olarak: İşgücü ve Çalışma Koşulları;

- Etik İşgücü Uygulamaları: Proje, zorla çalıştırma, çocuk işçiliği ve diğer sömürücü işgücü uygulamalarının kullanımını yasaklamaktadır. Tüm satın alma sözleşmeleri, tedarik zinciri boyunca ÇSS2'ye (İşgücü ve Çalışma Koşulları) uyumu sağlayan hükümler içerecektir.
- İşgücü ve İşe Alım: Proje işgücü, sözleşmeli ve birincil tedarik işçilerinden oluşacak ve yerel işe alımlara öncelik verilecektir. Projenin İşgücü Yönetim Planı (LMP) uygulanacaktır.
- İş Sağlığı ve Güvenliği: Hem inşaat hem de işletme sırasında tüm çalışanlara uygun KKD ve zorunlu İSG eğitimi sağlanacaktır. Tehlikeli maddeler veya süreçler içeren belirli görevler için özel KKD'ler mevcut olacaktır. Yüklenici tarafından geliştirilen İSG planları ulusal ve uluslararası standartları karşılayacaktır.
- Cinsiyet Eşitliği ve Ayrımcılık Yapmama: Proje, eşit işe eşit ücret ve ayrımcı olmayan işe alım uygulamaları (ESS2) sağlayarak ilgili Dünya Bankası ESS'lerine uygundur. Cinsiyete dayalı herhangi bir risk öngörülmemektedir.
- Hassas Gruplar ve Paydaş Katılımı: Hassas gruplara yönelik orantısız riskler beklenmemekle birlikte, yüklenicinin Kamu Güvenliği Planı ve Paydaş Katılım Planı olası riskleri ele alacaktır. Bu planlar bilgiye erişimi sağlayacak, geri bildirim kolaylaştıracak ve potansiyel olarak dezavantajlı veya hassas bireyler veya gruplar da dahil olmak üzere tüm topluluk üyeleri için proje faydalarına eşit erişimi teşvik edecektir.

ÇSS3 ile ilgili olarak: Kaynak Verimliliği ve Kirliliğin Önlenmesi ve Yönetimi;

- Atıksu Arıtma ve Çıkış Suyu Kalitesi: N ve P giderimi için ileri biyolojik arıtmalı bir SBR prosesi kullanan 2.194 m³/gün AAT, arıtılmış atık suyu, hidroelektrik amaçlı kullanılan ve son hassas alıcı ortam olarak mansapta bulunan Menzelet Barajı'nı (Ek-II'de verilmiştir) koruyan yönetmeliklere uygun olarak Ilıca Deresi'ne deşarj etmektedir.
- Ilıca AAT'de oluşacak arıtma çamuru Kahramanmaraş Merkez ileri biyolojik atıksu arıtma tesisine gönderilecek ve çamur prosesine dahil edilecektir. Merkez ileri biyolojik atıksu arıtma tesisinde susuzlaştırma işleminden sonra çamur bertaraf edilmek üzere lisanslı firmalara gönderilecektir. Kahramanmaraş Merkez İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi'nde oluşan arıtma çamurları, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş lisanslı bertaraf tesislerine ve bölgedeki çimento fabrikalarına hammadde olarak gönderilerek bertaraf edilmektedir.
- Katı Atık Yönetimi: Susuzlaştırılmış çamur yönetmeliklere uygun olarak yönetilecek, potansiyel olarak düzenli depolama sahasında bertaraf edilecek (sızıntı suyu analizi dahil) veya toprak uygulamalarında faydalı bir şekilde yeniden kullanılacaktır (analiz ve izin sonrasında ve toprak ıslahı yönetmeliklerine uygun olarak). İnşaat ve işletmeden kaynaklanan genel katı atıklar belediye hizmetleri tarafından yönetilecektir.

- Hava ve Su Kalitesinin Korunması: İnşaatla ilgili toz ve egzoz emisyonları, ÇSYP'deki standart kontrol önlemleri ile azaltılacaktır. Yine ÇSYP'de detaylandırılan dökülme önleme ve müdahale önlemleri, yeraltı suyunun kirlenme riskini en aza indirecektir. Yüzey veya yeraltı suyu kalitesi üzerinde başka bir olumsuz etki beklenmemektedir. İşletme aşamasında, hava ve su kalitesiyle ilgili çevre yasaları ve yönetmeliklerine sıkı sıkıya bağlı kalınacaktır. Özellikle, hava kalitesiyle ilgili olarak, AAT operasyonlarından kaynaklanan potansiyel koku sorunlarını izlemek ve kontrol etmek için düzenli koku testleri uygulanacaktır. Bu testler yasal sınırlara uyulmasını sağlayacak ve çevredeki kabul edilebilir hava kalitesi standartlarının korunmasına yardımcı olacaktır. Benzer şekilde, AAT'den çıkan atık su deşarjı izlenecek ve geçerli tüm su kalitesi standartlarını karşılayacak şekilde arıtılarak hem yüzey hem de yeraltı su kaynakları korunacaktır. Atıksu arıtma tesisinde oluşan çamur, KASKİ'nin vidanjörleri ile periyodik olarak Kahramanmaraş merkezi ileri biyolojik atıksu arıtma tesisine aktarılacak, yani planlanan AAT'de depolama ve kurutma işlemi olmayacak ve Kahramanmaraş merkezi ileri biyolojik atıksu arıtma tesisindeki çamur prosesine dahil edilecektir. Bu nedenle çamur yönetiminden kaynaklanacak herhangi bir koku problemi ve kirlilik beklenmemektedir.
- Yeni Altyapı: Bu alt proje, Ilıca mahallesinde oluşan evsel atık suyun yönetmeliklere uygun standartlarda arıtılarak deşarj edilmesini sağlayacak ve çevre kirliliğini önleyecektir.

ÇSS4 ile ilgili olarak: Toplum Sağlığı ve Güvenliği;

- Hastalık ve Trafik Riskleri: Proje, toplumun bulaşıcı hastalıklara (COVID-19 dahil) ve trafik kazalarına daha fazla maruz kalmasıyla ilgili potansiyel riskleri kabul etmektedir. Bu riskler, çalışma sahalarında ve yatakhanelerde sanitasyon protokolleri, trafik yönetim planı, toz kontrolü ve eğitim ve denetimler de dahil olmak üzere titiz sağlık ve güvenlik prosedürleri aracılığıyla azaltılacaktır.
- İşçi Akını: Yerel işe alımlara öncelik verilirken, dışarıdan bazı işçilerin (50'den az) gelmesi beklenmektedir. Bunların sınırlı sayıda olmasının mevcut toplum hizmetlerini önemli ölçüde zorlaması beklenmemektedir.
- SEA/SH Riskleri: Proje, artan SEA/SH (Cinsel Sömürü ve İstismar/Cinsel Taciz) riskini kabul etmektedir ve kapsamlı bir azaltma stratejisi uygulayacaktır. Bu strateji, bir Davranış Kuralları, bir işçi şikayet mekanizması, toplumsal cinsiyet eşitliği, CIA/SH ve Davranış Kuralları hakkında zorunlu eğitim, Davranış Kurallarına ilişkin yazılı bir taahhüt, LMP'nin uygulanması, özel bir GBV Sosyal Uzmanı ve PKP'nin bir parçası olarak çok kanallı bir Şikayet Mekanizmasını (GM) içermektedir. Bir suistimal bilgi kodu ve ilgili eğitim de sağlanacaktır.
- Kamu Tesisleri Üzerindeki Etki: Alt proje sahası devlete ait boş bir arazi üzerinde yer aldığından hiçbir kamu tesisi (okullar, klinikler, camiler) inşaatından olumsuz etkilenmeyecektir.

ÇSS5 ile ilgili olarak: Arazi Edinimi, Arazi Kullanımına İlişkin Kısıtlamalar ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim;

- Gönülsüz Arazi Edinimi: Alt proje sahası devlete ait boş bir arazi üzerinde yer aldığından gönülsüz arazi edinimi gerçekleşmeyecektir.
- Fiziksel/Ekonomik Yer Değiştirme: Alt proje sahası devlete ait boş bir arazi üzerinde yer aldığından, insanların fiziksel veya ekonomik olarak yer değiştirmesi söz konusu olmayacaktır.

ÇSS6 ile ilgili olarak: Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Canlı Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Yönetimi;

- Kritik Doğal Yaşam Alanları Üzerindeki Etki: Hayır, alt proje kritik doğal yaşam alanlarında herhangi bir kayıp veya bozulmaya neden olmayacaktır.
- Kritik Olmayan Doğal Yaşam Alanlarının Dönüşümü: Evet, proje AAT inşaat alanı içindeki bazı kritik olmayan doğal habitatların dönüştürülmesini veya bozulmasını içerecektir. Etki azaltma, üst toprağın sıyrılmasını ve eski haline getirilmesini içerecektir.
- Doğal Bitki Örtüsü Temizliği: Evet, AAT inşaat alanında iç kısımdaki doğal bitki örtüsü de dahil olmak üzere bazı çalı ve ağaç bitki örtüsünün temizlenmesi gerekecektir. Üst toprak korunacak ve inşaatından sonra restore edilecektir.
- Önemli Ekosistemler Üzerindeki Etki: Hayır, projenin özellikle nadir, tehdit altında veya nesli tükenmekte olan türleri destekleyen önemli ekosistemler üzerinde bir etkisi olması beklenmemektedir. Atıksu Arıtma Tesisi bu tür ekosistemler için önemli bir risk oluşturmaz belirli bir parselde (Kahramanmaraş, Ilıca Mahallesi, 31 ada, 404 numaralı parsel) inşa edilecektir.

ÇSS8: Kültürel Miras ile ilgili olarak;

Hassas Alanlar: Hayır, alt proje herhangi bir tescilli tarihi, arkeolojik veya kültürel açıdan önemli alan veya tesisin içinde veya bitişiğinde yer almamaktadır.

Kutsal Alanlar ve Nesneler: Hayır, proje herhangi bir bina, kutsal ağaç veya yerel topluluklar için manevi değeri olan nesnelerin (örneğin, anıtlar, mezarlar veya taşlar) yakınında yer almamaktadır ve bu tür alanların yakınında kazı yapılmasını gerektirmeyecektir. Ancak, inşaat sırasında bu tür alanlarla karşılaşılması durumunda Kahramanmaraş Müzesi ve İl Kültür Varlıklarını Koruma Müdürlüğü'nün bilgilendirilmesi için bir protokol mevcuttur.

Atıksu Arıtma Tesis 2055 yılında 2.194 m³/gün ve 19.500 kişi kapasiteli çok küçük bir tesis olacaktır. En yakın konutun Atıksu Arıtma Tesisine uzaklığı yaklaşık 230 m'dir. İşletme aşamasında arıtılmamış atıksu deşarj edilmeyeceği için su kalitesi üzerinde olumsuz bir etki beklenmemektedir. Yaklaşık 1 m³/gün arıtma çamuru üretecek olan Ilıca AAT'den çıkan çamur, KASKİ'nin vidanjörü ile Kahramanmaraş Merkez ileri biyolojik atıksu arıtma tesisine taşınacak ve çamur prosesine dahil edilecektir. Merkez ileri biyolojik atıksu arıtma tesisinde susuzlaştırma işleminden sonra çamur, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş lisanslı bertaraf tesislerine ve bölgedeki çimento fabrikalarına hammadde olarak gönderilerek bertaraf edilmektedir. Dolayısıyla çamur çürütme ve çamur kurutma işlemleri alt proje kapsamında olmadığından işletme aşamasında koku oluşumu beklenmemektedir. Atıksu Arıtma Tesis inşaat edildiği takdirde, kanalizasyon şebekesi tarafından toplanan atıksu arıtdıktan sonra deşarj edilecek ve böylece yasadışı deşarj önlenecektir.

Özetle, çoğunlukla inşaat faaliyetleriyle ilgili olan çevresel etkiler, düşük ila orta ölçekli ve ağırlıklı olarak geri döndürülebilir ve kısa vadeli olarak değerlendirilmektedir. Bu etkiler yerelleştirilmiş ve proje alanıyla sınırlandırılmıştır, bu da daha kolay yönetime ve azaltmaya olanak sağlamaktadır. Alt projenin çevresel taraması sonucunda, yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, inşaat faaliyetlerinin olası etkileri kolaylıkla yönetilebilecek düşük ila orta ölçekli etkiler olacağından, alt projenin çevresel risk derecesi "orta" olarak belirlenmiştir.

Yukarıdaki taramanın sonucuna göre, hazırlanacak ve uygulanacak Ç&S risk yönetimi araçlarının "orta" olması önerilmektedir. Bu kategori, projenin potansiyel çevresel etkilerinin minimum veya ihmal edilebilir düzeyde olduğunu göstermektedir. Bu etkiler standart etki azaltma önlemleri ile kolayca yönetilebilir ve önemli bir olumsuz etki beklenmemektedir.

1- Özelleştirilmiş Proje Seviyesi ÇSYP

EK-1 Ilıca AAT Genel Yerleşim Planı

EK-2 Atıksu Arıtma Tesis Deşarjı ve Menzelet Konumu (Uydu)

EK-3 Ilıca AAT Arazi Tahsis İzni

EK-4 KASKİ-Ilıca AAT Çamur Yönetim Mektubu

Proje Yönetim Danışmanı

NEJDET BULUS	ÇEVRE UZMANI	11.02.2025	
SERKAN DELİDERE	SOSYAL UZMAN	11.02.2025	
SEDAT ERBERK	PROJE Ç&S EKİP YÖNETİCİSİ	11.02.2025	

ILBANK PUB

Merve GENÇTÜRK PUB Çevre Görevlisi	Çevre Mühendisi	11.02.2025	
Gülçin HOŞAFCI PUB Sosyal Görevlisi	Çevre Mühendisi	11.02.2025	
Nevzat TOĞRUL Ç&S PUB Ekip Yöneticisi	Müdür	11.02.2025	

Ek – I Ilıca AAT Genel Yerleşim Planı

EK - II Atıksu Arıtma Tesisi Deşarjı ve Menzelet Konumu (Uydu)

EK - III İlıca AAT Arazi Tahsis İzni**TAHSİSLİ TAŞINMAZ TESLİM VE TESELLÜM TUTANAĞI**

TAŞINMAZIN			
Taşınmaz No	46110102106	Cinsi	Hali Arazi
Fiili Durumu		Yüzölçümü (m²)	5.391,06
İli	Kahramanmaraş	Hazine Hissesi	1,00/1,00
İlçesi	Onikişubat	Tapu Tarihi	08.05.2019
Mahallesi / Köyü	İlca Mahallesi	Pafta / Cilt No	/
Caddesi / Sokağı	/	Ada / Sahife No	404/
Yöresi		Parsel / Sıra No	31/

TAHSİS İLE İLGİLİ BİLGİLER	
Tahsis Edilecek Olan İdare	Kahramanmaraş Belediyeleri(Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi)
Tahsis Amacı	Atık su arıtma tesisi
Tahsis Süresi / Yüzölçümü	5.391,06
Yasal Dayanak	327 Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği
Tahsis Yetkisi	Defterdarlık
Tahsis Tarih ve No	14.10.2022 4766331
Genel Müd. Dosya No	

ÜZERİNDE BULUNAN MUHDESATIN
Cinsi: Nevi: Miktarı:

Yukarıda özellikleri yazılı taşınmaz tahsis amacıyla kullanılmak üzere ve tahsis amacı kalmadığında idaremize iade edilmek üzere aşağıda adı, soyadı ve görev ünvanı yazılı bulunan şahsa teslim edildiğine dair iş bu tutanak birlikte tanzim ve imza altına alındı. 18/10/2022

TESLİM EDEN

Serdar SARIKAYA
İnşaat Teknikeri

TESLİM ALAN

Kemal E. BAYRAM
İdare

NOT: Teslim alan idarenin; tahsisli taşınmazı işgal ve tecavüzlere karşı korumak için her türlü tedbiri alması, işgal ve tecavüz halinde idari ve adli yollara başvurusu ve durumu derhal illerde Defterdarlığa (Milli Emlak Müdürlüğü), ilçelerde Malmüdürlüğüne (Milli Emlak Servisi) bildirmesi ve tahsisli taşınmazlarla ilgili olarak harcamalara katılma payı dahil her türlü gideri ödemesi gereklidir.

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Arıtma Tesisleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-28172077-314.04-130932

24.04.2025

Konu : İlica ve Kale Mahallelerine Yapılacak Olan
Arıtmalar Hakkında

İLLER BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığı

Genel Müdürlüğümüz uhdesinde işletilen Kahramanmaraş Merkez İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisinde oluşan arıtma çamurları, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yetkilendirdiği Lisanslı Bertaraf Tesislerine ve bölgede bulunan çimento fabrikalarına gönderilerek resmî olarak bertaraf edilmektedir. Merkez Atıksu Arıtma Tesisimizin "Çevre İzin ve Lisans Belgesi" bulunduğundan, "Entegre Çevre Bilgi Sistemi"nde gerekli bilgiler ve resmî belgeler yer almaktadır.

İlica ve Kale mahallelerinde yapılması planlanan Atıksu Arıtma Tesisleri, Kahramanmaraş Merkez İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisine yakın olmalarından ötürü, oluşacak arıtma çamurları bu tesisimize getirilecek, buradan anlaşmalı olduğumuz lisanslı bertaraf firmasına gönderilecektir.

Genel Müdürlüğümüz, Arıtma Tesisleri Daire Başkanlığımıza bağlı "Atıksu Arıtma ve İşletme Şube Müdürlüğü" vasıtasıyla farklı proses türlerinde (Uzun Havalandırılmalı Aktif Çamur, Simultane Nitrifikasyon-Denitrifikasyon, SBR vb.) aşağıdaki tabloda isimleri ve proses türleri belirtilen 7 adet Atıksu Arıtma Tesisinin işletmesini kesintisiz olarak sürdürmektedir.

Tesisin Adı	Kapasite	Proses Türü
K.Maraş Merkez İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesis	111.023 m ³ /gün	Simultane Nitrifikasyon Denitrifikasyon
Elbistan İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesis	22.457 m ³ /gün	Simultane Nitrifikasyon Denitrifikasyon
Afşin İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesis	11.000 m ³ /gün	Uzun Havalandırılmalı Aktif Çamur
Pazarcık-Narlı İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesis	11.000 m ³ /gün	Uzun Havalandırılmalı Aktif Çamur
Türkoğlu-Kılılı İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesis	6018 m ³ /gün	Uzun Havalandırılmalı Aktif Çamur
Nurhak İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesis	1555 m ³ /gün	Uzun Havalandırılmalı Aktif Çamur

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 3MYH-VZDY-8EOY

Belge Doğrulama Adresi : <https://ebys.maraskaski.gov.tr/sorgu/sorgula.aspx>

Adres : Y. Selim Mh. R. Tayyip Erdoğan Bulv. No : 79 Dulkadiroğlu / Kahramanmaraş
Telefon No : 344 236 0 333 Fax No : 344 236 1 333
e-Posta : İnternet Adresi : www.maraskaski.gov.tr
Kep Adresi : kmrs.kaski@hs01.kep.tr

Bilgi İçin : Alim KIR.
Çevre Mühendisi
Dahili No:0344 236 03 33 - 1272

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Arıtma Tesisleri Dairesi Başkanlığı

Yeşilyöre Paket Atıksu Arıtma Tesisi	800 m ³ /gün	SBR sistemi
--------------------------------------	-------------------------	-------------

Ayrıca İdaremiz Arıtma Tesisleri Daire Başkanlığı'na bağlı "Arıtmalar Yatırım Şube Müdürlüğü" bünyesindeki PTÜ ekibimizle, Dünya Bankası FRIT 2 finansman kaynağıyla yapımı devam eden 3 adet yeni Atıksu Arıtma Tesisi hem projelendirilme ve tasarım aşamasında hem de ihale ve sonrası yapım döneminde, müşavir eşliğinde, düzenli saha kontrolleri ve haftalık ilerleme toplantıları aracılığıyla devreye alınma aşamasındadır.

Tesisin Adı	Kapasite	Proses Türü
Andırın İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	1590 m ³ /gün	Uzun Havalandırmalı Aktif Çanur
Çağlayancerit İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	2724 m ³ /gün	Uzun Havalandırmalı Aktif Çanur
Ekinözü İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	1524 m ³ /gün	Uzun Havalandırmalı Aktif Çanur

Yapımı planlanan Ilıca ve Kale mahallelerindeki Atıksu Arıtma Tesisleri için, Tesislerin yapım sürecinde ve özellikle lokasyonları dikkate alınarak, daha önce işletmeye alınmış olan Tesislerimizde uyguladığımız şekilde, İdaremize devri sonrasında, sorunsuz işletilmesini sağlayacak nitelikli personeller alınacak ve bu personellere, idaremizce verilecek olan oryantasyon eğitimyle, işletme aşaması için yetkin hale getirileceklerdir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Necati ÇALIK
Genel Müdür

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 3MYH-VZDY-SE0Y

Belge Doğrulama Adresi : <https://ebys.maraskaski.gov.tr/sorgu/sorgula.aspx>

Adres: Y. Selim Mh. R. Tayyip Erdoğan Bulv. No : 79 Dulkadiroğlu / Kahramanmaraş
Telefon No : 344 236 0 333
e-Posta :
Kep Adresi : kmrs.kaski@hs01.kep.tr

Fax No : 344 236 1 333
İnternet Adresi : www.maraskaski.gov.tr

Bilgi için : Alim KIR
Çevre Mühendisi
Dahili No:0344 236 03 33 - 1272

10.7. KASKI-İlça AAT Çamur Yönetim Mektubu

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Arıtma Tesisleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-28172077-314.04-130932
Konu : İlça ve Kale Mahallelerine Yapılacak Olan
Arıtmalar Hakkında

24.04.2025

İLLER BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
Uluslararası İlişkiler Dairesi Başkanlığı

Genel Müdürlüğümüz uhdesinde işletilen Kahramanmaraş Merkez İlçeri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisinde oluşan arıtma çamurları, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının yetkilendirdiği Lisanslı Bertaraf Tesislerine ve bölgede bulunan çimento fabrikalarına gönderilerek resmî olarak bertaraf edilmektedir. Merkez Atıksu Arıtma Tesisimizin "Çevre İzin ve Lisans Belgesi" bulunduğu için, "Entegre Çevre Bilgi Sistemi"nde gerekli bilgiler ve resmî belgeler yer almaktadır.

İlça ve Kale mahallelerinde yapılması planlanan Atıksu Arıtma Tesisleri, Kahramanmaraş Merkez İlçeri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisine yakın olmalarından ötürü, oluşacak arıtma çamurları bu tesisimize getirilecek, buradan anlaşmalı olduğunuz lisanslı bertaraf firmasına gönderilecektir.

Genel Müdürlüğümüz, Arıtma Tesisleri Daire Başkanlığına bağlı "Atıksu Arıtma ve İşletme Şube Müdürlüğü" vasıtasıyla farklı proses türlerinde (Uzun Havalandırmalı Aktif Çamur, Simultane Nitrifikasyon-Denitrifikasyon, SBR vb.) aşağıdaki tabloda isimleri ve proses türleri belirtilen 7 adet Atıksu Arıtma Tesisinin işletmesini kesintisiz olarak sürdürmektedir.

Tesisin Adı	Kapasite	Proses Türü
K.Maraş Merkez İlçeri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	111.023 m ³ /gün	Simultane Nitrifikasyon Denitrifikasyon
Elbistan İlçeri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	22.457 m ³ /gün	Simultane Nitrifikasyon Denitrifikasyon
Afşin İlçeri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	11.000 m ³ /gün	Uzun Havalandırmalı Aktif Çamur
Pazarcık-Narlı İlçeri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	11.000 m ³ /gün	Uzun Havalandırmalı Aktif Çamur
Türkoğlu-Kılılı İlçeri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	6018 m ³ /gün	Uzun Havalandırmalı Aktif Çamur
Nurhak İlçeri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	1555 m ³ /gün	Uzun Havalandırmalı Aktif Çamur

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 3MYH-VZDY-SE0Y

Belge Doğrulama Adresi : <https://ebys.maraskaski.gov.tr/sorgu/sorgula.aspx>

Adres: Y. Selim Mh. R. Tayyip Erdoğan Bulv. No : 79 Dulkadiroğlu / Kahramanmaraş
Telefon No : 344 236 0 333
e-Posta :
Kep Adresi : kmrs.kaski@hs01.kep.tr

Fax No : 344 236 1 333
İnternet Adresi : www.maraskaski.gov.tr

Bilgi için : Alim KIR
Çevre Mühendisi
Dahili No:0344 236 03 33 - 1272

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Arıtma Tesisleri Dairesi Başkanlığı

Yeşilyöre Paket Atıksu Arıtma Tesisi	800 m ³ /gün	SBR sistemi
--------------------------------------	-------------------------	-------------

Ayrıca İdaremiz Arıtma Tesisleri Daire Başkanlığı'na bağlı "Arıtmalar Yatırım Şube Müdürlüğü" bünyesindeki PTÜ ekibimizle, Dünya Bankası FRIT 2 finansman kaynağıyla yapımı devam eden 3 adet yeni Atıksu Arıtma Tesisi hem projelendirilme ve tasarım aşamasında hem de ihale ve sonrası yapım döneminde, müşavir eşliğinde, düzenli saha kontrolleri ve haftalık ilerleme toplantıları aracılığıyla devreye alınma aşamasındadır.

Tesisin Adı	Kapasite	Proses Türü
Andırın İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	1590 m ³ /gün	Uzun Havalandırmalı Aktif Çanur
Çağlayancerit İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	2724 m ³ /gün	Uzun Havalandırmalı Aktif Çanur
Ekinözü İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi	1524 m ³ /gün	Uzun Havalandırmalı Aktif Çanur

Yapımı planlanan Ilıca ve Kale mahallelerindeki Atıksu Arıtma Tesisleri için, Tesislerin yapım sürecinde ve özellikle lokasyonları dikkate alınarak, daha önce işletmeye alınmış olan Tesislerimizde uyguladığımız şekilde, İdaremize devri sonrasında, sorunsuz işletilmesini sağlayacak nitelikli personeller alınacak ve bu personellere, idaremizce verilecek olan oryantasyon eğitimyle, işletme aşaması için yetkin hale getirileceklerdir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Necati ÇALIK
Genel Müdür

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 3MYH-VZDY-SE0Y

Belge Doğrulama Adresi : <https://ebys.maraskaski.gov.tr/sorgu/sorgula.aspx>

Adres: Y. Selim Mh. R. Tayyip Erdoğan Bulv. No : 79 Dulkadiroğlu / Kahramanmaraş
Telefon No : 344 236 0 333
e-Posta :
Kep Adresi : kmrs.kaski@hs01.kep.tr

Fax No : 344 236 1 333
İnternet Adresi : www.maraskaski.gov.tr

Bilgi İçin : Alim KIR
Çevre Mühendisi
Dahili No:0344 236 03 33 - 1272

